

DIRVA

★★★
THE FIELD

Nr. 65
Rugp.-August 25, 1958
Cleveland, Ohio

Tyčia ar netyčia pasakė tiesą

STAIGMENA PALECKIUI BRAZILIJOJ

Paleckiui besilankant Brazilijoje (jis ten buvo kaip Sovietijos "parlamento" delegatas tarpamerikantinėje konferencijoje, bet šį kartą nebuvo tos delegacijos viršininkas), Sao Paulo lietuviškos kilmės prokomunistai surengė jam pagerbtį vaišes. Kaip pranešama DARBININKE ir DRAUGE, pasinaudodami pobūvio viešumu, nuėjo į tą pobūvį ir du lietuviai kunigai su keleta savo draugų. Kai kurie iš rengėjų nenorėjo jų įsileisti, bet kiti "surizikavę" pakvietė į vidų ir kunigus pasodino net prie paties stalo, prie kurio sėdėjo Paleckis. (Tie kunigai buvo: kun. Juozas Šeškevičius ir tėvas J. Bružikas).

Po Paleckio pasigiriamosios kalbos buvę leista klausyti. Tą leidimą kaip tik ir išnaudojo abu kunigai. Klausimai Paleckiui buvo kiek nepatogūs. Tiesa, jį kai kuriuos jis turėjo aiškius atsakymus iš savo pažiūros taško, o nuo kitų, kiek keblesnių klausimų jį apgynė rengėjai, pečiais klausėjus nustumdami į šalį...

Ten pat buvę vieno laikraščio atstovai (reporteris ir fotografas) turėjo progos įsitikinti, kad Paleckiui pagerbti pobūvis surengtas ne Sao Paulo lietuvių kolonijos (kaip buvo rengėjų stengiamasi skelbti), bet tik nežymios komunistuojančios grupelės. Jie taip laikraestyje tą dalyką ir paaiškino, drauge pridėdami,

kad paklausimai apie tikrą padėtį Lietuvoje rengėjų buvo nustelbti tyčia jų sukeltu triukšmu.

Tuo būdu minėti kunigai pasiekė daug geresnio rezultato "dalyvaudami vakarienių Paleckiui pagerbti", negu būtų, pavyzdžiui, organizavę kokią demonstraciją ar piketą. Gaila tik, kad jie nebuvo iš tų, kurie būtų gerai pasirengę iškelti pačius taikliausius klausimus. Jie, pavyzdžiui, klausė, kodėl negalima gauti maldaknygių iš Lietuvos... Arba, kodėl prezidentą Stulginskį numerino Sibire, kai žinoma, kad jis yra gyvas. (O Paleckis dar pasigyrė net pats padėjęs jam darbą dauti!).

Visų įdomiausias dalykas iš paties Paleckio kalbos, kad jis neprisidėjo prie Michailovo komitetų raginimo visiems kogeščiausia grįžti, o priešingai, patarė Brazilijoje gyvenantiems dar neskubėti, nes čia jie ne taip jau blogai esą įsikūrę. Jis net patvirtinęs, jog iš tikrųjų jo paties sutikti (prie Trakų) sugrįžėliai pareiškę nepasitenkinimą ir norą grįžti atgal Brazilijon. Mat, esą, vykdamai Lietuvon jie įsivaizdavę, kad ten upės pienu ir medum, o kai reikia stoti prie statybos darbu, tai... "reik jau prasti". Čia, matyt, Paleckis tyčia ar netyčia pasidarė ta dešine, kuri nežino (ar nepaiso?) ką daro kairė.

PRIEŠ PORA MĖNESIŲ ATVYKĘS IŠ LIETUVOS, 6 METUS BUVĘS KAZACHSTANE

Pabaltijo studentų suvažiavimas Vokietijoje

Rugpjūčio 5-9 d.d., Koenigsteine prie Frankfurto, Haus der Begegnung patalpose, įvyko Pabaltijo studentų darbo suvažiavimas. Jį organizavo taip vadina Arbeitgemeinschaft der baltischen Studentenverbande in Deutschland, t. y. organizacija, apjungianti tautinius pabaltiečių studentų sambūrius. Posėdžiai vyko vokiečių kalba.

Gausiausiai į suvažiavimą suvyko latviai; jų buvo apie 50. Kai kurie atvyko ne tik iš Vokietijos, bet ir Prancūzijos, Anglijos bei Švedijos. Geroką jų dalį sudarė ir vyresnio amžiaus akademikai. Lietuvių, deja, susirinko tik 9, o estų vos trys. Šitokia proporcija iš dalies aiškinama tuo, kad iš Pabaltijo studentų Vokietijoje latviai yra ir šiaip skaitlingiausi. Vokietijos universitetuose studijuojančių lietuvių būtų galima suskaičiuoti apie 40, g. latvių yra apie 130. Kita priežastis, kodėl lietuvių suvažiavime negausiai dalyvavo, ieškotina tame, kad finansiniai palengvinimai šį kartą nebuvo tokie dosnūs, kaip, sakysime, perėtais metais. O juk Vokietijoje likusių studentų piniginė būklė yra tikrai nepavydėtina.

Pagrindinė darbo suvažiavimo mintis sukosi apie pabaltiečių politinę ir mokslinę padėtį pasaulyje, ypač Europoje. Ją gvildeno beveik visi prelegantai. Iš lietuvių pusės, platų žvilgsnį į šią padėtį metė dr. Karvelis, savąja tema pasirinkęs "Pabaltiečių nusistatymas dabarties akivaizdoje". Politinę tremties lietuvių diferenciaciją suatraktai nušvietė Karolis Druga, sustodamas ilgiau prie šio pasiskirstymo daigų Nepriklausomybės laikotarpyje ir okupacinės aplinkybės.

Kultūrinę plotmę lietuvių doc. Valters ir esto dr. Webermann paskaitos. Pirmasis kėlė klausimą, ar galima kalbėti apie tokį dalyką, kaip "Baltijos idėją" ir kaip ji turėtų išsiskirti įvairiose gyvenimo srityse dabarties sąlygose. Dr. Webermann konkrečiau iškėlė bendros Pabaltijo tautų istorijos reikalą. Šitokio istorinio veikalo vis dar apgailėtina nesą tokiu momentu, kada jis turėtų būti kertiniu akmeniu betkokiam argumentavimui už Pabaltijo tautų savistovumą. Jungtinis veikalas apie Pabaltijo tautų istoriją yra opiausias uždavinys. Po jo galėtų sekti jungtiniai veikalai apie kitus valstybinius ir kultūrinio gyvenimo reiškinius. Tokių veikalų irgi labai pasigendama.

Iškilus istorijos klausimui, iš lietuvių pusės pakartotinai girdėsim terminas "keturios Pabaltijo tautos", kurių ketvirtąją reikėjo suprasti ten gyvenusius vokiečius. Į šią formulę, kuri lietu-

viam atrodė keistoka, kritiškai pažūrėjo ir suvažiavime dalyvavęs rytų vokiečių studentų atstovas, nurodymas, jog dabartinė vokiečių problema yra ne Pabaltijo kraštai, bet verčiau Oderio-Neissės linija; vargu, ar ir ateityje Pabaltijys bus vokiška problema, nes ten vokiečių visvien nėra likę, o naujosios kartos namai yra Vokietijoje ir iš jų mažai kas į Pabaltijį begrįžtų.

Paskaitas dar skaitė prof. Blesse, plkn. Jacobsen ir dr. Cirsis, S. J. Suvažiavimas buvo užbaigtas koncertu, kurį išpildė lietuvių meninės pajėgos, ir baliumi Koenigsteino kurhauze.

Viena suvažiavimo diena buvo skirta atskirų tautybių posėdžiams. Tąja proga įvyko metinis Vokietijos lietuvių studentų susirinkimas, kuris, deja, būdamas negausus, neviską galėjo išspręsti. Buvo pasitenkinta Valdybos pranešimu ir Revizijos Komisijos aktu. Vienas iš didžiųjų Valdybos darbų buvo 40-ties me-

tų Nepriklausomybės minėjimo surengimas Bonnos universitete, į kurį pozityviai reagavo Bonnos visuomenė ir apskritai Vokietijos spauda. Metu laikotarpyje Valdybos sudėtinį įėjo Kazys Narsčius, Jonas Bylatis, Kaspars Dikšaitis ir Manfredas Hermanas. Naujoji Valdyba bus renkama korespondenciniu būdu.

Malonus ir netikėtas svetys suvažiavime buvo vienas prieš porą mėnesių iš Lietuvos atvykęs būsimas studentas, šešis metus išgyvenęs Kazachstano perversinio darbo stovyklose. Su dideliu įdomumu suvažiavusieji klausėsi jo pasakojimų apie išgyvenimus Rusijoje ir Lietuvoje. Mielasis kolega pažadėjo savais įspūdziais pasidalinti platesnėje tremties lietuvių spaudoje.

Tenka paminėti, jog pabaltiečių studentų suvažiavimą stambokai finansavo vokiečių ministerijos, atsižvelgdamos į suvažiavimo kultūrinę ir mokslinę vertę.

V. Dn.

Musulmonų padėtis Sovietijoje

Kai prieš keletą savaičių Maskva davė signalą "spontaniškoms" demonstracijoms prieš "Vakary imperialistus", karščiausiai jų vykdyti ėmėsi Tashkentas, 750,000 gyventojų skaičiuojanti Uzbekijos sostinė. Susižavėjimas arabų nacionalizmu čia buvo beribis, gatvės knibždėjo žmonėmis. Tačiau nepaėjo nė 24 valandos, kai demonstracijos Tashkente, lygiai kaip ir keturiose kitose azijinėse sovietų "respublikose" — Kazachstane, Turkmenijoje, Tadžikijoje ir Kirgizijoje — buvo uždraustos.

Tas faktas aiškiai parodo, kad Chruščiovui ir Kremliaus vadovybei vis dar nesieka suformuoti aiškią Vid. Rytų politikos kryptį arabų kraštams "išlaisvinti". Nes Sovietų Sąjungoje yra 21 mil. žmonių, t. y. maždaug 10% visų Sovietijos gyventojų, apimanti musulmoniška mažuma, kuri, nepaisant gražių pažadų visam arabų pasauliui, čia tebėra paversta, be jokios laisvės. Maskva, iš vienos pusės remdama arabų susivienijimo ir nepriklausomumo idėją, iš antrosios beatodairiškai žlugdo visas savo pavergtų musulmonų tautines aspiracijas.

Šios priešingybės tęsiasi nuo pat bolševikinės revoliucijos pradžios. Tada Leninas paskelbė visų Rusijos pavergtų tautų, mažumų ir religijų išlaisvinimą, tačiau tuo pat tautybių komisarų buvo paskirtas Stalinas, kuris pradėjo žiauriausią terorą. Dar ryškiau šie priešingumai iškilo pastaraisiais dvejais metais. Dejalizacijos proceso eigoje iš karto bandyta ir Azijos sovietinėms "respublikoms" suteikti daugiau savarankiškumo, tačiau

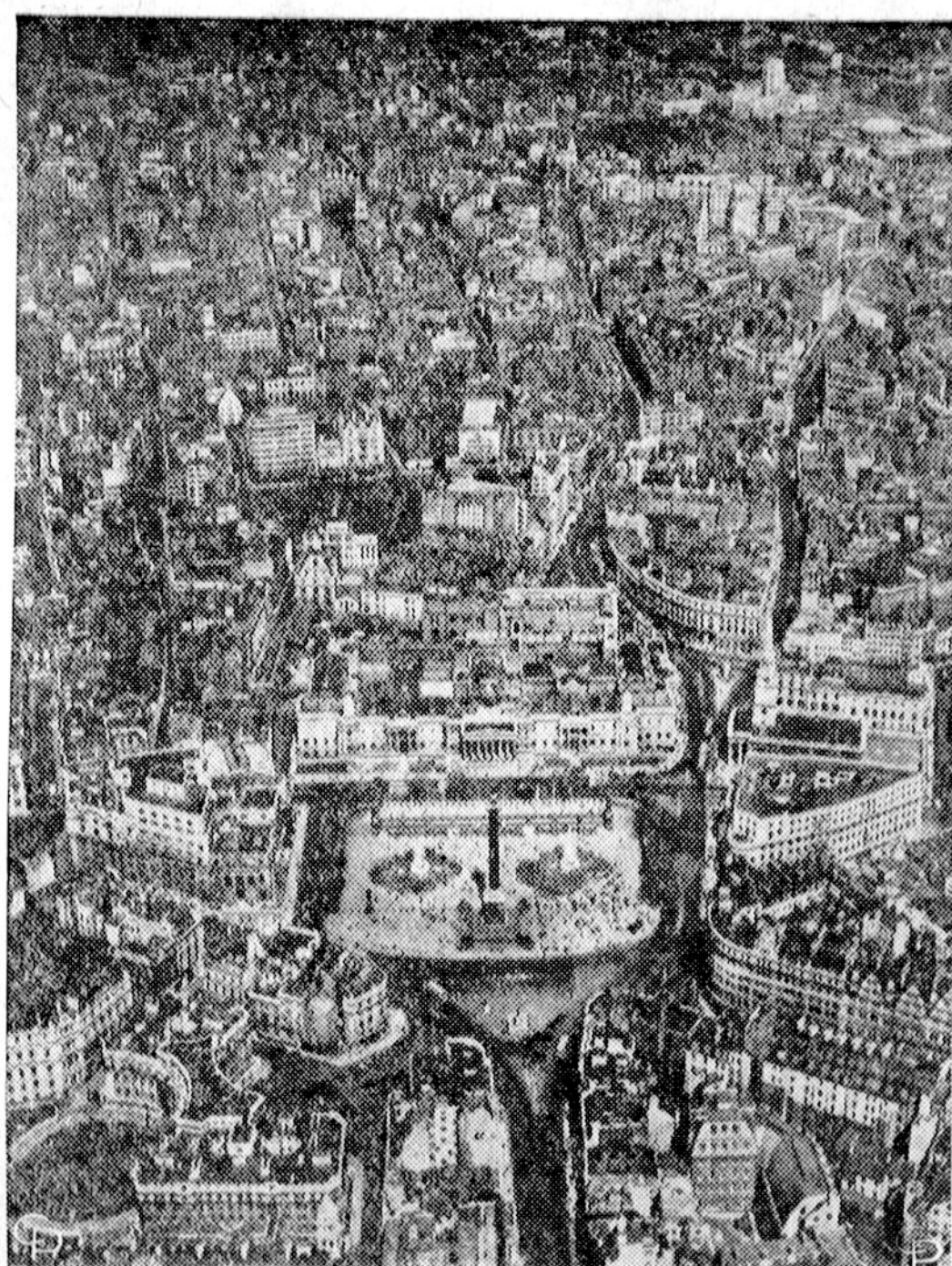
jau 1957 m. pradžioje (po Vengrijos įvykių), kursas staiga buvo sugriežtintas, į svarbiausius postus pasiųsti Maskvos patikėtiniai rusai, pradėta arši antireliginė akcija. Dabar nė viename svarbesniame administracijos poste nerasi vietinio musulmono, nekaltant jau apie policiją ir karines įstaigas.

Sovietai savo propagandoje dėdosi dideliais arabų naftos interesų gynėjais, tačiau, giliau pažiūrėjus, jų gobsumas nepaveikiamai toli pralenkia "vakariečių išnaudojimą". Iki 1940 metų trys ketvirtadaliai sovietinės naftos ėjo iš musulmonų apgyvento Azerbeidžano, kuris, kaip ir visos kitos Užkaukazės respublikos, po revoliucijos buvo paskelbusios nepriklausomybę ir vėliau bolševikų brutaliai užgrobtos.

Baku naftos šaltis Stalino laikais buvo administruojama iš Maskvos. Šiuo metu Azerbeidžane yra vietinė naftos ministerija, tačiau nuo visokių netikėtų Maskva yra apsidraudusi didelėmis karinėmis įgulomis, kurioms vadovauja trys rusų generolai: Ivanovas, Martiniukas ir Kuzminas.

Baku šaltis šiandien teduoda tik penktadalį visos sovietinės naftos. Tačiau du trečdaliai visos produkcijos vis dėlto eina iš musulmonų apgyventų sričių tarp Volgos ir Uralo. Didžiausieji naujieji naftos centrai yra autonominės musulmonų "respublikos" — Tatarijoje ir Baškirijoje. Jiems vadovauja iš Maskvos atsiųsti rusai, kurie dirguoja į visą šių autonominių respublikų ūkinį gyvenimą.

Ir Turkmenijoje, kuri gamina daug naftos, vietiniai musulmo-

Londono miesto vidurys, kuriame, atšaukus dar karalienės Viktorijos paskelbtus suvaržymus, pradės dygti dangoraižiai.

nai yra išstumti iš visų svarbesnių pozicijų. Abu naujieji naftos miestai Kum Dag ir Nebit Dag yra apgyvendinti vienu rusų.

Visa centrinė Azija stengiamasi galimai greičiau rusifikuoti. Mokyklose stipri antireliginė propaganda, kuri šiuo atveju siekia sužlugdyti ir tautines musulmonų aspiracijas. Tiesa, kartais parodomi gestai, kuriais bandoma pavaizduoti, jog komunistai teikia religinę ir tautinę laisvę, kaip sakysim musulmonų religinių ekskursijų išleidimas į Meką. Tačiau ir šie maldininkai, kaip ir visi į užsienį išleidžiami sovietiniai turistai, yra prieš tai labai rūpestingai atsiijami.

VISAM PASAULY

• Raudonosios Kinijos lėktuvai bombardavo nacionalistų tebevaldomas Quemony salas, o vėliau tos salos buvo apšaudytos koncentruota artilerijos ugnimi. Nacionalistai sako, kad į salą buvo paleista apie 41,000 artilerijos sviedinių, kurie užmušė ar sužeidė 200 nacionalistų karių ir 18 civilių. Spėliojama, kad po šių apšaudymų komunistai galį pradėti invaziją į tas salas.

• JAV armija iššovė į erdvę Explorer V, tačiau jo radijo siųstuvas po kelių perduotų garų nutilo. Mokslininkai tuo tarpu dar negalėjo paaiškinti, kas su tuo semės satelitu atsitiko. 37.5 svaro satelitas buvo skirtas tirti aukštųjų sluoksnių radiacijai, kuri buvo sužalojusi ankstyvesnius satelitus ir jų instrumentus.

• Jungt. Tautų plenumo nepaprastoji sesija baigėsi praėjus savaitgalį, 80 balsų priėmusi "dokumentą A.3893" — nelaukiant pasiūlytą arabų kraštų rezoliuciją, kurioje arabų lygos nariai įsipareigoja nesikišti į savo kaimynų vidaus reikalus ir prašyti Jungt. Tautų sekretorių suteikti reikalingą pagalbą, paskubinant svetimų įgultų atitraukimą iš Libano ir Jordano. Pirmadienį JT gen. sekr. Hammarskjöld išvyksta į Vid. Rytus "praktiškai pasirošti" rezoliucijos vykdymui.

• Maskva pradėjo naują propagandos ofensyvą prieš JAV, kaltindama baudymais nuslėpti atliktų atominių bandymų skaičių. Esą, JAV paskelbusi tik 14 bandymų, o sovietai esą užregistravę 18. JAV kiek anksčiau paskelbė, jog ji nutrauksianti atominius bandymus vieneriems metams.

• JAV norėtų atiduoti Belgijai savo 6 mil. dol. kaštavusį paviljoną Briuselio parodoje, tačiau Belgija, prisibijodama diplomatinę komplikacijų, atsisakinėja. Nugriovimo atveju JAV turėtų išleisti dar 100,000 dol.

NEO-LITUANIA

JAUNŲJŲ STOVYKLA PRADĖTA

Prie Atlanto, Cape Cod vašarvietėje, praėjusį sekmadienį pradėta Neo Lituania korporacijos jaunųjų stovykla. Stovyklauja per 40 narių.

Stovyklos atidarymo iškilmėse kalbėjo Neo Lituania korporacijos pirmininkas P. Ališauskas ir stovyklos vedėjas Dr. B. Nemickas. Stovyklautojai pirmą dieną gavo naujai išleistą korporacijos metraštį ir stovykloje leidžiamą kasdieninį laikraštį

Stovyklos pavaduotoju yra D. Siliūnas. Arbitr elegantiarum D. Maurukaitė. Laikraštį redaguoja K. Gaidžiūnas, E. Žemgulytė ir A. Gasparaitis.

Stovyklos adresas: 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

?

Dirvos \$20,000 vėjus baigiamas rugpjūčio mėn. 31 d. Iki vėjus pabaigimo dienos aukotojų laikrastyje nebeskelbime. Tą paskutinį aukotojų garbės sąrašą paskelbime tuo pat rugpjūčio 31 d. Ir kas įsijungs į tą garbės sąrašą, aišku, visi nekantriai lauksime. O jis turėtų būti ilgas ir vėjų stipriai paremiantis.

Visi Dirvos bičiuliai atsiminkite, kad šiam vėjui duotas doleris ilgiems metams tarnaus kaip lietuviškų dvasinių vertybių organizatorius ir palaikytojas. Juk sustiprėjusi, dažniau išcinanti gausiai lietuviško gyvenimo nuotrauka mūsų iliustruota Dirva bus daug stipresnis ir našesnis lietuvių ramstis. O kad visa tai įvyktų, laikų įsijunkite į \$20,000 vėjų. Įsijunkite ne laukdami, būtinai iki rugpjūčio mėn. 31 dienos.

Visi laukiame, kas iki to laiko įsirašys į Dirvos garbės sąrašą?

ANOJ PUSĖJ

DARSONISKIS LIKSIĄS SALOJE

Pastaruoju metu "tarybinė" spauda smarkiai užversta straipsniais apie tebestatomą Kauno hidroelektrinę stotį. Reikia manyti, kad ryšium su pradėtu gyventojų perkeldinimu kilusį nepasitenkinimą bandoma atsverti aiškinimais apie būsimosios stoties reikšmę ir svarbą.

Būsimasis Kauno tvenkinys užimsias 63.5 kv. km. ir nusitęsias 93 km. link Nemuno aukštupio. Būianti užlieta net dalis Birštono su mineraliniais šaltiniais, nors čia pat brėžinyje rodoma, kad supelkinami plotai baigsis pusiaukelėje tarp Birštono ir Darsūniškio. Pats Darsūniškis ir jo apylinkės su derlingomis žemėmis, nors ir įeina į užtvindomą plotą, užlietas nebūsiąs; jį numatoma apsaugoti užtvankomis ir pylimais.

Pagrindiniai elektrinės įtvarties Kauno sudarysiai apie 1.5 km. ilgio užtvanką. Užtvankos viršumi, per visus įtvarus, eisias asfaltuotas kelias ir geležinkelio linija, kurie jungs abu Nemuno krantus.

Komunistinėje spaudoje sakoma, jog ant Nemuno esą numatyta pastatyti aštuonias hidroelektrines: Dokudovo, Mastų, Gardino, Druskininkų, Alytaus, Birštono, Kauno ir Smalininkų. Jos būsiąčios sujungtos į bendrą Lietuvos energetinę sistemą, kuri ateityje būsiąti sujungta su kaimyninių "respublikų" sistemomis.

KALBOS TYRINĖJIMŲ TIKSLAS

Rengdami lietuvių kalbos atlasą, kalbininkai skubiai renką tarminę medžiagą, padedant aukštųjų mokyklų filologijos katedrų dėstytojų ir studentams. Išvykose dalyvauja, o gal joms ir vadovauja, Maskvos slavistikos instituto atstovai, kurie "sprendžia baltų-slavų kalbų seniausių giminiskumo santykių problemą".

Ta proga "Lit. ir menas" nuo savęs priduria: "Izoliuotų tarmių lituanistinę medžiagą labai vertinga ne tik lietuvių kalbos istorijai, istorinei dialektologijai, bet ir kalbų tarpusavio sąveikai tyrinėti, aiškinti baltų-slavų giminiskumo problemą".

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO

TVARKARAŠTIS

Rugpjūčio 28: 10 val. rytą PLB Seimo atidarymas Statler viešbutyje, 7th Ave., 32nd & 33rd Street, New York;

12 val. dieną spaudos parodos atidarymas Statler viešbutyje; 4 val. po pietų meno parodos atidarymas Riverside muziejuje, West 103rd Street ir Riverside Dr., New York;

7:30 val. vakare kamerinės muzikos koncertas Riverside muziejuje.

Rugpjūčio 29: visą dieną PLB darbo posėdžiai Statler viešbutyje.

Rugpjūčio 30: 10 val. rytą PLB Seimo darbo posėdis Statler viešbutyje;

12 val. dieną sporto šventės atidarymas;

3 val. po pietų LB Seimo iškilmingas posėdis Statler viešbutyje.

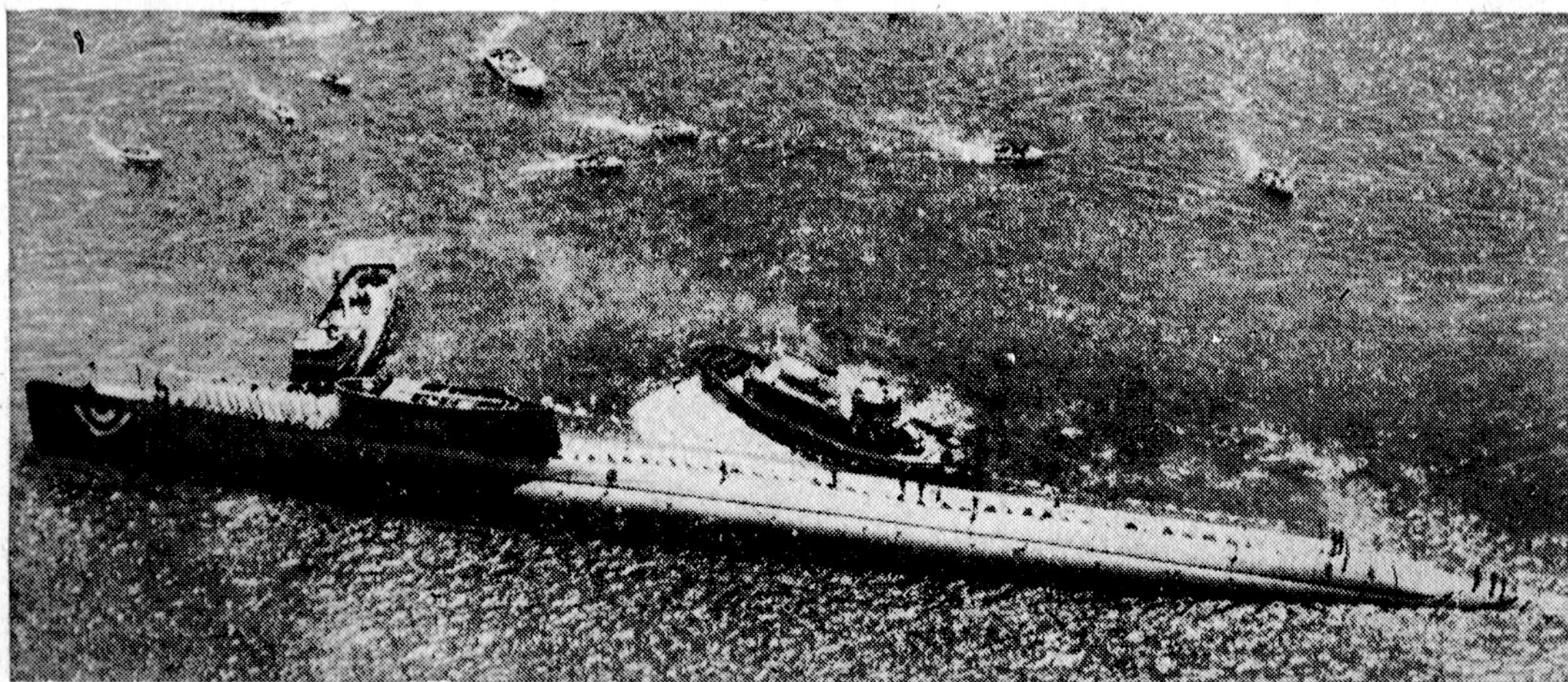
Rugpjūčio 31: 10:30 val. rytą iškilmingos pamaldos už Lietuvą Šv. Patriko katedroje, 5th Ave. ir 51st Street, New York;

2 val. po pietų PLB Seimo koncertas Carnegie Hall, 154 W. 57th Street, New York;

7 val. vakare PLB Seimo pabaigtuvių iškilmingas banketas ir šokiai Statler viešbutyje.

P. S. Bilietas į PLB Seimo koncertą kaštuoja nuo \$5.75 iki \$1.00, į banketą — \$10.00.

• Jordano karalius Huseinas prašęs Saudi Arabiją, kad toji tarpininkautų Jordano diplomatinį santykių su Nasseriu atnaujinimui.

Naujausias JAV atominis povandeninis laivas Triton, praeitą savaitę nuleistas į vandenį. Jis yra 447 pėdų ilgio ir turi 2 atominus reaktorius.

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6844. Issued in Cleveland every Monday and Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILTIUS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-ijos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6844. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Cleveland, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJOS KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Papienas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

BENDRUOMENĖS SEIMUI SUSIRENKANT

Ką atstovaus Bendruomenės seimas ANTANAS SODAITIS

Mūsų visuomenės organizaciniame gyvenime esame naujo įvykio išvakarėse. Į New Yorką suvažiuoja iš laisvųjų kraštų Lietuvių Bendruomenės atstovai į savo pirmąjį seimą.

Ryšium su šiuo seimu mūsų spauda apie jį gana daug rašo, vieni kelia jo svarbumą, kiti mažiau duoda seimui reikšmės arba net stengiasi jo vaidmenį mažinti. Bet atrodo, kad nėra prasmės seimo reikalingumą ar jo svarbą klausimu polemizuoti, nes seimas vistiek įvyksta, o jį įvertinti galėsime ateityje, kada pamatysime jo darbų ir nutarimų vaisius.

Tačiau, nežinūm, Bendruomenės seimas kelia kai kurių neaiškumų. Pats pagrindinis klausimas yra, ar susirenkantis seimas atstovaus tik tą visuomenės dalį, kuri dalyvauja bendruomenėje, kaip jos nariai, mokėdamiesi solidarumo duokles, ar seimo atstovai veiks ir darys nutarimus vardu visų lietuvių, laikydami save reprezentantu visų mūsų tautiečių, gyvenančių už tėvynės ribų.

Tokios mintys kyla, paskaičius spaudą ir laikinąją Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Konstituciją. Spauda, rašydama apie seimą, kai kada taip parašo, jog galima suprasti, kad tai bus visų lietuvių, teisingai jos atstovų seimas.

Žinoma, kokias teises atskirais straipsniais autoriai teikia seimui didelio dėmesio galima nekreipti, nes tai jų privačios nuomonės. Bet štai ir laikinoji PLB Seimo Konstitucija tuo klausimu pasisako neaiškiai, kažkaip dviprasmiškai. Pirmajame tos konstitucijos straipsnyje minima, kad šaukiamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas. Bet ką konstitucija laiko bendruomenės nariu, ar asmenį mokantį solidarumo mokesį, ar kiekvieną lietuvių (bendruomenę kuriamą pagal tautybės požymį, vadinasi, kiekvienas lietuvis gali būti laikomas bendruomenės nariu), tai to nepasako. Tik konstitucijos šeštasis straipsnis pasakydamas, kad "PLB Seimo atstovai gali būti kiekvienas pilnateisias lietuvis, sumokėjęs solidarumo įnašus" lyg netiesiogiai duotų suptį, kad seimo delegatai atstovaus tik Bendruomenėje dalyvaujančius lietuvis, tai yra narius, mokančius solidarumo įnašus.

Tačiau tos pačios konstitucijos ketvirtasis straipsnis vėl įneša naują painiavą. Šis straipsnis, atstovų skaičiui į seimą nustatytą, pagrindinė ima ne faktiškai kuosius Bendruomenės narius (mokančius solidarumo įnašus), bet kiekvieno krašto visus lietuvis, mokančius ir nemokančius solidarumo mokesčius. Pavyzdžiui, JAV Bendruomenės atstovų skaičius nustatytas ir rinktas pagal minėto straipsnio raidę k, kur sakoma, kad "krašte keliems šimtam tūkstančių lietuvių — nuo pirmojo šimto tūkstančių renkami ne mažiau kaip 10 atstovų, ir nuo kiekvieno tolesnio šimto tūkstančių — ne mažiau kaip po tris atstovus". Amerikoje išrinkus į Bendruomenės seimą 41 atstovą, mato-

me, kad jie buvo rinkti nuo vieno milijono Amerikos lietuvių. Taigi, ketvirtąjo straipsnio prasme tiek Amerikos, tiek kiti kraštai Bendruomenės seime turės atstovus nuo visų kiekviename krašte gyvenančių lietuvių.

Bet, ar šie atstovai turi mandata visų lietuvių? Į tokį klausimą reikia atsakyti neigiamai, nes, kaip žinome, JAV atstovų rinkimuose dalyvavo tik Bendruomenės nariai, mokę solidarumo įnašus ir balsuotojų buvo apie 5000, kas sudaro tik apie pusę nuošimčio visų Amerikos lietuvių.

Ar netiksliau būtų buvę, jei Bendruomenės seimui atstovų skaičius būtų nustatytas kitu pagrindu, neopereuojant visais lietuvis, kurie dar nėra Bendruomenės nariai. Dabar laikinoji PLB Seimo Konstitucijoje daug kas gali įžiūrėti paslėptą mintį, ar norą turėti seimui galimumą kalbėti ir daryti nutarimus visumos lietuvių vardu. Toki įtariamai, kol jie nėra pašalinti, gali likti stambia klūtimai Bendruomenės kūrimo darbe.

Kitas klausimas tai, ar įvykstantį seimą tikslu vadinti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimu?

Taip jau yra, kad iš anksto sugebam skambiais vardais vadinti tą, ko dar neturime. Todėl ir prie šio seimo pavadinimo, pridėdami žodį "Pasaulio", kažin, ar tiksliai ir ar neperišdidiškai jį apibūdiname. Juk žodžių "Pasaulio lietuvių" sąvoka yra platesnė už apimtą ar turinį tą pačią žodžių jungiamą prie Bendruomenės seimo pilno vardo. Tardami "Pasaulio lietuvių" suprantame visą lietuvių tautą, vadinasi, jos žmones, gyvenančius pačioje tėvynėje ir už jos ribų, atseit, neįskiriant nei mažiausio kampelio, jei tik ten yra lietuvių. Tuo tarpu susirenkantis seimas atstovaus lietuvių, gyvenančių sveikimo kraštuose ir tai, kaip žinome, ne jų visumą, o tam tikrą dalį, įsijungusią į kuriamą Bendruomenę.

Tikrumoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nei neturime. Yra tik atskirų kraštų Bendruomenės su savo apylinkėmis ir apygardomis. Tiesa, susirenkanti seimui, kaip numato jo konstitucija, teks gimdyti pastovų Bendruomenės organą, kuris vadinsis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sekretoriatu. Taigi, turėsime dar vieną veiksnį, kurio funkcijos lies ne vieno, bet kelių kraštų bendruomenių veikimą, todėl prie jo kuklaus, nepretenzingo vardo — sekretoriatas, kaip ir būtų pagrindo prikergti žodį "Pasaulio".

Bet ir šiuo atveju, tais pačiais sumetimais, turėtumėm būti kuklesni ir išvengti to išdidaus žodžio "Pasaulio". Ar netiksliau būtų naują organą vadinti Lietuvių Bendruomenės Centrinio Sekretoriatu. Galėtumėm net apseiti ir be žodžio "centrinis", nes kiti Bendruomenės daliniai sekretoriatai neturi.

Organizaciniame darbe, taigi ir Bendruomenės kūrimo ir jos plėtimo, santūrumas gali daugiau padėti. Matome, kad Bendruomenės organizavimas, nežinū-

Kas ir kur?

• A. Diržys, Dirvos atstovas Venesueloje, atvykęs į Pasaulio Lietuvių Seimą, tuoj po seimo lankysis Clevelande.

• Mums praneša, kad Lietuvoje, birželio 27 d. mirė Petro Mitalo, Dirvos bendradarbio Philadelphia, motina. Skausmu dalindamiesi reiškiamė gilią užuojautą.

• Nuo Mažosios Lietuvos veikėjo Martyno Jankaus gimimo rugpiūčio 7 d. suėjo 100 metų.

• Kanados lietuvių studentų vadovybė dabar sudaro: Milda Bilevičiūtė — pirm., Vitalis Šipelis — vicepirm., Silva Pakulytė — sekr., Romas Knystautas — išd., Vasaris Barsėnas — užsienio skyriaus vedėjas.

• Brazilijoje, į S. Paulo seimą, kandidatuoja į vienas lietuvis — Kazys Ambrozevičius. Gimęs Lietuvoje 1908 m. Į Braziliją atvykęs 1926 metais.

• Lietuvių Bibliografinė Tarnyba išleido naują "Knygų Lentynos" numerį, apimantį 1957 m. sausio — birželio mėnesį pasirodžiusius leidinius ir straipsnius periodikoje. Šis numeris yra smarkiai

rint jos veikėjų entuziazmo ir nemažų pastangų, vyksta lėtai ir sunkiai. Be abejo, kad viso to priežasčių ne viena, o kelios. Tarp jų gali būti ir Bendruomenės veikėjų pasinėsimas į propagandinius efektus, kurie, kaip rodo patirtis, nepatraukia platesnių lietuvių sluoksnių į Bendruomenę. Net keista, o kartu ir skaudu, kad senųjų ateivių, gausiausios mūsų išeivijos dalies Amerikoje, mažiausiai matome Bendruomenėje. Jų vaidmuo lietuviškam darbe buvo ir tebėra didelis. Todėl be jų gausios dalyvavimo visų lietuvių organizacijoje neturėsime nei tikros Bendruomenės, nors jos pavadinimui teiktumėm iškilmingą titulą "Pasaulio Bendruomenė".

Susirenkantis seimas turėtų patikėti naujų kelių, kurie atvestų kuriamon organizacijom didesnes lietuvių mases, tiek naujuosius, tiek senuosius ateivius. Visos žmonijos jūroje sudarome mažą jos dalį. Tai žino ir lietuvių tautos draugai ir prieštai. Tačiau dvasia mes esam dideli ir turim tuos pačius troškimus bei teise gyventi ir būti laisvais, kaip ir visos tautos. Tokias teises, kada netekome savo valstybės, turime ginti ir už jas kovoti gyvendami svetur. Tam gali daug padėti mūsų vieningumas ir organizuotumas. Jei šiąja prasme Bendruomenės seimas pasitarus mūsų tautai, tai, galime tikėtis, kad jo darbai liks istoriniais.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Šeštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVERglade 4-7876
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį.
Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas: Ofiso REpublic 7-5020
Namy WALbrook 5-3763

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)

VAL: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais: 2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

pavėlavęs, tačiau ateityje tikimasi biuletenį leisti reguliariai. 1945-1957 m. bibliografinė tarnyba yra suregistravusi 2259 knygas ir brošiūras (būdinga, kad Vokietijoje per 5 metus išleista daugiau knygų, negu Amerikoje per 8); į kartotekas įtrauktą daugiau, kaip 40,000 periodikos straipsnių. Knygas ir periodiką saugoja: 1945-49 m. rinkinį Liet. Bibliogr. Archyvas Šveicarijoje, o nuo 1950 m. — Pasaulio Liet. Archyvas JAV-se.

• Iš Prancūzijos į JAV, pastoviam gyvenimui, persikelia Pr. Dulevičius, Prancūzijos lietuvių valdybos vicepirmininkas.

• Lietuvos Pasiuntinybės prie Šv. Sosto pranešimu, Civitas Dei pavilijone, Briuselio parodoje, Lietuvos Bažnyčia tuoj bus atstovaujama, nes eksponatai jau ruošiami.

• Kalifornijos lietuvių diena įvyks rugsėjo 7 d. Los Angeles Breakfas klubo patalpose. Kalbą pasakys senatorius W. F. Knowland. Meninę programą išpildys A. Stempuzienė, B. Budriūno vad. Šv. Kazimiero parapijos choras ir S. Fledžinskienės vad. tautinių šokių grupė. Lietuvių dieną rengia Šv. Kazimiero parapija. Pranešinė teisėjas J. Peters-Petrakis ir Rūta Kilmonytė.

• Hartfordo teatro pastatymuose jau antrą sezoną dalyvauja lietuvių Albina Janus. "Tea and Simpaty" pastatymo proga "Hartford Times" įsidėjo įspūdingą su platesniu aprašymu paminėdamas, jog ji iš karto buvo pradėjusi studijuoti teisę Kauno universitete, o vėliau vis labiau susidomėjo vaidybos studijomis, kurias ji tęsė Vienos universitete. Nuo 1945 m. ji gyveno Milane ir ten, belaukdama vizos į Ameriką, atliko trejetą mažesnių vaidmenų italų filmuose.

• Rugpiūčio 28 d. New Yorke, N. Y., Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo metu, yra kviečiamas buvusių Nepriklausomos Lietuvos diplomatinės bei konsulinės tarnybos pareigūnų suvažiavimas ir bendras draugiškas privatus pobūvis.

9 val. ryto už mirusius ir nukankintus diplomatus bei konsularinės tarnybos pareigūnus Šv. Patriko Katedroje pamaldos, kurias atliks J. E. vysk. V. Brizgys.

2:30 val. p. p. bendras dalyvių susitikimas Baltic House patalpose 131 East 71st Street.

Iniciatorių vardu pasveikins Dr. P. Vileišis. Susirinkusiems žodį tars Lietuvos min. Washington J. Kajeckas, LL K-to pirm. min. V. Sidzikauskas ir VLIKO pirm. Dr. A. Trimakas.

5:45 val. vakare Stockholm Restaurant, 151 West 51st St. bus bendras pobūvis, kuriame visi yra maloniai kviečiami dalyvauti. Mokestis už pietus \$5.00 asmeniui.

Dalyviai arba negalėjusieji atvykti savo pageldavimus gali pasiųsti paštu arba juos įteikti asmeniškai per pasitarimą Baltic House.

• Rugpiūčio 31 d. ruošiamas Kauno Aušros Berniukų Gimnazijos 1938 m. laidos abiturientų suvažiavimas, kuris įvyks "Coronado Lodge" prie U. S. 29 kelio tarp Gary (Ind.) ir Michigan City (Ind.).

Buvę mokytojai ir abiturientai, negavę pranešimo apie įvykstantį suvažiavimą, prašome pranešti savo adresą:

V. L. Masiuliu, Beverly Shores, Ind.

P. O. B. 155.
Tel.: Michigan City, Ind. Tri-angle 2-4001.

• "Rochester Democrat and Chronicle" plačiai aprašo apie Joną Jankų, Jurgio ir Kotrynos Jankų sūnų, kuris, tebetarnaudamas kariuomenėje, visą savo laisvą laiką, sunaudoja baletu studijoms. Neseniai jis dalyvavo Phi-

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

NE PATARIMŲ, O VEIKLOS REIKIA

Dirvos Nr. 54, str. "BALFO seimui artėjant", tarp daug visokių patarimų, rašoma:

"Taip pat numatyti papildymą, kad nariais legaliai galima laikyti aukotojus (lietuvių kilmės), kurie aukoja nemažiau \$1.00 metams, jeigu jie nariais įrašomi nespriešina ir narių susirinkimas juos priima".

Na, ir įdomu. Patarimus davinėja, reformas ruošia, o nežino, kad Balfas taip ir daroma: kas paaukoja nemažiau \$1.00 metams ir, jeigu nariais įrašomi nespriešina, yra laikomi legaliais nariais ir tam yra nereikalingas susirinkimo priėmimas.

Tie, kurie dar nebūsite tikri, suabejosite mano patikslinimo tikrumu, kuo greičiausiai čiupkite už doleriuko ir kuo greičiausiai dunkite į artimiausį BALFO skyrių įsitikinti.

Kai pasibaigė VIII Balfos seimas, "Laisvoji Lietuva" 1956 m. 34 Nr. parašė:

"Tame skaičiuje vien detroitiečių "delegatų" net 16. Šių pastebėjus, atvykusieji iš kitur atstovai nemaloniai pasijuto ir pačią seimo pradžią darė blankia ir nuobodžia".

Taip ir neaišku, kodėl "Laisvoji Lietuva" detroitieškus delegatus patupdė tarp kabučių. Jų tarpe buvo ir 76 skyriaus pirminkas, kuris seimą atidarė, kaip to skyriaus atstovas, kurio rajone vyko seimas.

Iki perduodant seimo vadovavimą jo paties išrinktiems šeiminkams, 76 skyrius nešė atsakomybę už kiekvieną pasisekimą ar nepasisekimą, tad geros valios korespondentas ar svečiai, kuriems buvo kilę neaiškumų: "ramybės susidrumstimų", galėjo prieš seimo perdavimą tikriesiems šeiminkams visa tai išsiaiškinti vietoje ir nesuplakti 76 skyriaus veiklos su viso seimo eiga.

Artinasi IX Balfos Seimas. Jo pasisekimas priklausys ne nuo seime dalyvaujančių delegatų skaičiaus, partijų gausumo, ir jų atstovų iškalbingumo, bet nuo to, kiek suplauks į centrą pinigų, vargančiam broliui ir sesei pagelbėti, o gal ir iš mirties "patalo" ištraukti.

Tad, vietoj griebus plunksną ir seimo delegatus patarimus davinėjus, prisistatykime vietinio Balfos skyriaus valdybai, ir ji mums nurodys, ką mes turime artėjančio seimo proga padaryti, kad užtikrinus jo pasisekimą.

P. P., Detroit

ladelphijos Civic Ballet Co. pastatytame "Pinokyje". Straipsnyje paminima, jog Jono tėvas Jurgis yra plačiai žinomas lietuvių rašytojas, šiuo metu dirbąs Liberty Steel Chest Corp., o Jonas šiuo metu yra armijos neuropsichiatrinis technikas. Straipsnis iliustruotas dviem nuotraukom, parodančiom J. Jankų studijų ir liginės darbo metu.

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

M. O. MATTLIN

SPINET PIANOS

OF DISTINCTION

Easy Terms can be Arranged

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

GREETINGS AND BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

CANADA DRY GINGER ALE

EX 1-8800

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

GREETINGS and BEST WISHES

FRENCH CUISINE

DUCK ORANGE — LOBSTER AMERICAINE
A VARIETY OF TOURNEDOS — FROG LEGS
SAUTE PROVENCAL — PREPARED BY CHF ETIENNE

THE WAGON WHEEL

AIR CONDITIONING — AMPLE PARKING

13114 Woodland Ave. For RESERVATIONS Call LO 1-6900

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES

Best Wishes to Our Friends and Patrons

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS
INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

Prieš 60 metų

Jaunimas aplanko Vincą Kudirką

A. MERKELIS

Liepos mėnesio pabaigos viena vidurnaktį Naumiesčio priekyvių vidury sustojo kaimietiškas porinis vežimas, kurio priešaky sėdėjo ūkininkas vežėjas, o už jo penketas keleivių: galinė sėdinė — trys moteriškos, vidurinė — du vyriškiai.

Tai, pagaliau, vargais negalais ir pasiekė Naumiestį, — kalbėjo vežėjas, atsigręžęs į kelionės išvargintus keleivius.

Vyrukai draug su vežėju pirmieji išsuko iš vežimo ir padėjo išlipti moteriškėms. Viena iš jų, vidury sėdėjusi, ir pirmoji iš vežimo išlaipinta buvo šviesiai apsiropus, mažo ūgio, storoka, kurios kuprelė ją darė dar storesnę, negu ji iš tikrųjų buvo. Didelė galva, keturkampis, kiaušėtas veidas dvelkė rūstumu, tik liūdnos akys, motiniška meilė ir jaunatrumo į viską žvelgiančios, lyg sakytų sakė ją esant nepaprastai geros, pasiaukojančios sielos žmogų. Tai buvo Gabrielė Petkevičiūtė (1861-1941), bajorė, šviesioji inteligentiškoji šeimoje išaugusi, iš mažens su savo tauta, jos vargais ir kančiomis sutapusi, savo laimės siekdama vargo prispaustiesiems gera darant. Ji viena pirmųjų lietuvių moterų rašytojų beletristų, varpininkė, sumani, energinga plačių užsimanymų veikėja.

Kitos dvi aukštos, stambaus sudėjimo, apsiivilkusios tamsiomis ilgomis lyg sutana, suknėlėmis, ligi pat smakro užsagstytomis. Juodvi ir savo apsiivilkimo ir ūgio, ir inteligentiškos veido bruožais buvo panašios, tik vienos plaukai tamsūs, o antrosios šviesūs. Kiekvienas pasakytų, kad tai sesers. Ir iš tikrųjų tai buvo Marija ir Jadvyga Juškevičiūtės, iš Pernaravos dvaro, netoli Kėdainių.

Abu vyriškiai buvo vidutinio ūgio, apsiropę tamsiais mlo švarkais, iš po kurių buvo žymu baltos dukštos studentiškos palaidinės. Petras Avižonis (1875-1939), Dorpat (Tartu) universiteto medicinos fakulteto IV kurso studentas, gelsvais ūsukais, savo išvaizda ir ramiu lėtu būdu buvo daugiau panašus į rūpestingą bei kruopštų namų mokytoją, negu į anų laikų nerimstantį, audringų polėkių studentą. Visai kitoks buvo jo draugas, Petrapilio universiteto gamtos mokslų studentas Povilas Višinskis (1875-1906), ilgais, lyg kup-

lus krūmas, aukštyn netvarkin-gai suverstais plaukais, dar ryškiau pabrėžiančiais jo aukštą intelektualo kaktą ir beribį atkaklumą. Gražus veidas apžėlęs rėta barzdele, kuri, rodos, buvo neskutama tik dėl to, kad tam laiko nebuvo, iš pirmo žvilgsnio pabrėžė ji esant ne dabišiumi, bet žmogumi, susirūpinusiu aukštesniais dalykais, nuolat skubantį bei kitus skubinantį ir į kebliausių padėčių patekus galvos neprarandantį, energingą ir veržlų, visur pasireiškiantį pozityvia kūrybinga veikla.

Penketas keleivių, priartėję prie savo siekiamoj tikslui, tuoj tuščioj ir nykioj priekyvių aikštė pajautė didesnį nerimą ir baimę, negu savo ilgoj nuotai-kingoj ir nuotykingoj kelionėj. Kojos linko iš nuovargio, o sal-dus miegas taip traukė poilsio, jog patys akių vokai lipo. Jei ne budrumą kelianti baimė, čia pat būtų užmigę. Moteriškos, vyrų padedamos, išsiritusios iš veži-mo ir kiek apsiavarkiusios sulam-dytus drabužius, pirmiausia ve-žėjo pasiteiravo nakvynėi vieš-bučiui. Vežėjui toks klausimas buvo neįprastas, galbūt, pirmą kartą išgirstas, ir jis buvo gero-kai jo nustebintas. Jis daug įvai-rių keleivių vežiojo į Naumiestį, juos atvežęs palikdavo priekyvi-tės viduryj ir, pasiėmęs užmo-kestį, grįždavo atgal, o jo atvež-tieji kiekvienas nueidavo savais keliais, nieko jo nesiteiraudamas, ir jis jų nieko neklusinėdavo, nes ir be to žinojo, kad daug-u-mas jų tokie paukščiai, kuriems tamsią naktį patogiausias laikas per sieną skristi į Prūsiją; ir vie-ni iš jų per sieną skrenda, dum-dami į Ameriką, kiti kontraban-dos viliojami. Kuriems iš jų toli-mesnei kelionei reikia tarpinin-ky, tie patys jų susiranda. Jo svarbiausias rūpestis atvežti ke-leivius į Naumiestį taip, jog kuo mažiau juos matytų nereikalin-gos akys. To reikalauja jo ir ke-leivių saugumas, todėl ir, šiuos keleivius veždamas, jis tiek daug tyčiomis klydinėjo, kad išveng-tų didžiųjų kelių ir Naumiestį pasiektų tik vidurnaktį. Dabar-tinių jo keleivių teiravimasis viešbučio jam buvo nesuprantamas ir net įtartinas. Jis paprašė atlyginimo, nes turįs namo sku-bėti.

— Užmokėsim, tik nuvežk mus į kurį viešbutį. Mes čia pirmą-

kart, miesto nepažįstam ir neži-nom kur eiti, — kreipėsi į jį Gab-rielė Petkevičiūtė.

— Ir aš čia nieko nežinau — teisingos vežėjas. — Būdavo, at-vežu ponus, čia sustoju, o jie išlipę išsivaikščioja.

Tad ir mūsų keleiviams neliko nieko daugiau, kaip vežėjui už-mokėti ir eiti savais keliais. Ga-vęs atlyginimą, vežėjas atsisvei-okino ir žingine, kad nekeltų triukšmo, grįžo atgal, o penketas keleivių liko žvaigždėtos liepos mėnesio nakties globai. Naktį svetimaj nepažįstamoj vietoj ne-jauku ir baugu. Naumiestį gau-bė nakties ramybė ir tyła. Pen-ketas keleivių ėjo, kur akys ma-tė ir kojos nešė, lydimi žandarų baimės. Štai, rodos, iš tamsios tarpvartės išlįs raudonsiūlis ir paklaus:

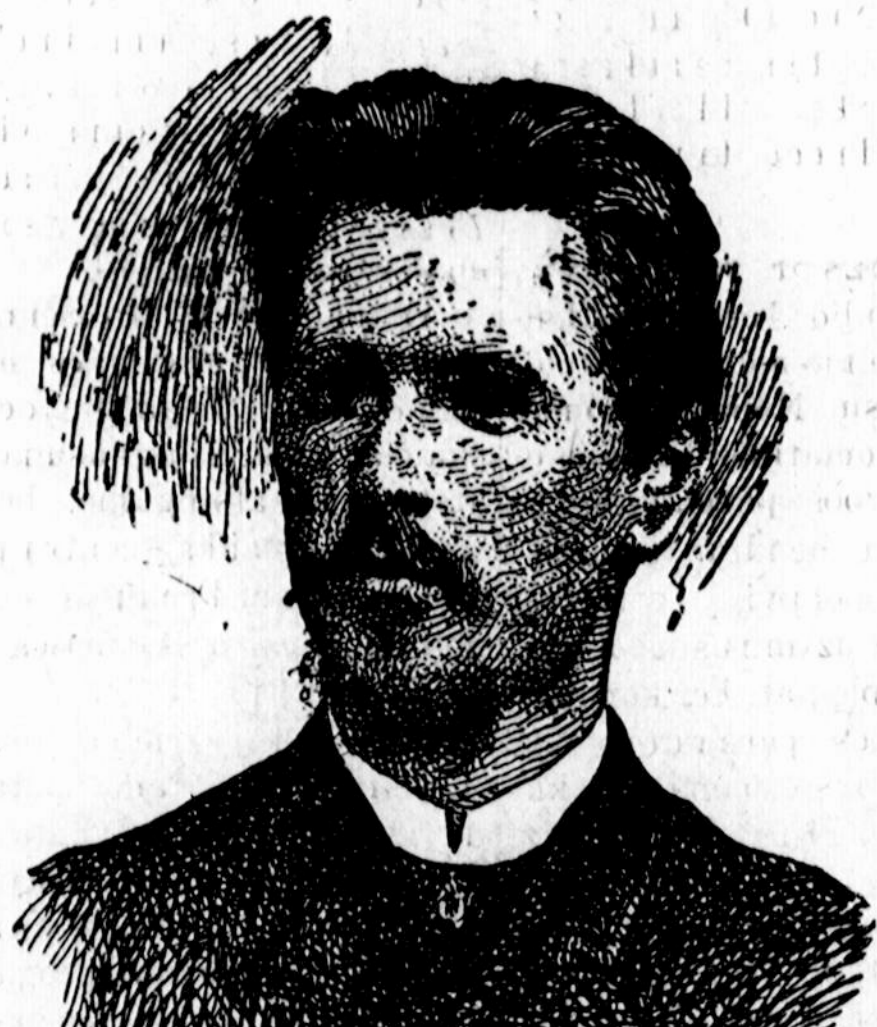
— Kas jūs tokie ir ko čia slam-pinėjat?

Akys džiaugsmu nušvito, kai pamatė karčiamos išskabą. To me-to karčiamose ne tik buvo galai, ma išsigerti, bet ir reikalo pri-spirtam pernakti. Karčiamnin-kas nerūstaus, kad ir vėliausią naktį į jos duris pasibelsi. Išlei-do žydas karčiamninkas ir šį ke-leivių penketuką. Moteriškos šiaip taip išsiprasė atskirą kam-bariuką, o vyrams jo paprašius, žydas juos nuvedė į palapę, kur jau gulėjo keletas žydų ir žy-džių — ir dar viena lova buvo laisva. Petrai Avižoniui su Po-vilu Višinskiu pradėjus raukytis dėl tokios nakvynės, žydas įtiki-nėjo, kad nakvotojai esą pado-rūs, ir jiems nieko blogo neatstik-sia. Tačiau jie čia nedrįso miegoti ir, sugrįžę į apačią, ligi aušros prarymojo karčiamos kambary prie stalo.

Jau antra savaitė, kai jie ke-lionė, ir kiek daug gražių Lietu-vos vietų matė, daug įdomių ir garbingų žmonių sutiko.

1898 m. per vasaros atostogas studentas Petras Avižonis gavo felčerio vietą Joniškėlio ligoni-nėje, kurios vedėjas buvo Dr. J. Petkevičius. Gabrielė Petkevi-čiūtė Petrą Avižoną pakvietė pa-važinėti po Lietuvą ir aplankyti kai kuriuos žymiuosius jos vie-kėjus. Pirmiausia nuvyko į Že-maičius, į Užvenčio parapijos Užnėnų kaimą aplankyti Povilo Višinskio ir rašytojos Žemaitės. Iš Užnėnų Povilas Višinskis savo draugą nuvežė į Užvenčio dvarą pas Mariją Pečkauskaitę-Šatrijos Raganą (1878-1930), su kuria tuomet Povilą Višinskį siejo ne tik literatūra, bet ir meilė. Jau-na, graži, gabi, plačiai išsilavinu-si Marija Pečkauskaitė anuomet žavėjo pažangiuosius lietuvius inteligentus, ir nevienu jų sie-kė jos rankos. Ir Stasys Matu-laitis su Kaziu Griniumi buvo pas ją nuykę pirštis. Tačiau ji, pasak Stasio Matulaičio, sutikus juodu labai šaltai, net į vidų nekvietus ir kalbėjus taip oficialiai, jog juodu iš karto pajutę lyg karšto vandens šūptelėjimą ant savo karštų širdžių ir, nė pietų nevalgę, bėgte išbėgė iš dvaro, skubėdami į traukinį.

Kad religinga Marija Pečkaus-kaitė kurį laiką žavėjo jaunuo-sius pažangiuosius lietuvių švie-siuolius, daug lėmė ne tik jos grožis, inteligencija ir talentas, bet ir pažangusis demokratas Povilas Višinskis, ją gražinęs lie-tuvių tautai ir įvedinęs į jos literatūrą. Povilo Višinskio būta gabaus moteriškųjų talentų me-džiotojo, suradusio mūsų litera-tūrai keturias lietuves bajorės, gražiai pasireiškusias beletristi-koje: Beniusėvičiūtė — žymantie-nė Žemaitė, Gabrielė Petkevičiū-tė-Bitė, Sofija Ivanauskienė-Pši-biliauskienė-Lazdynų Pelėdą ir Mariją Pečkauskaitę-Šatrijos Ra-ganą. (Bus daugiau)

ISTABŪS DRAUGAI

AXEL MUNTHE

(9)

Bet dar sunkesnis būdavo sugrįžimas. Žmona jam atleisdavo, kaip jau nekartą buvo padariusi; tačiau Salvatore žinodavo, kad Petruccio yra nepermaldaujamas, ir juo la-biau jis jūdavo naikinantį, priekaištingą Petruccio žvilgsnį. Joks apsimetimas čia ne-gelbėdavo, Petruccio tuojau jį kiuriai per-matydavo, Petruccio net galėdavęs matyti, kiek jis gėręs, kaip man Salvatore vieną sek-madienio vakarą pasakojosi, kai aš jį radau sėdintį prie durų, nugrimzdusį į giliausią nu-sivylimą. Salvatore kalba tą vakarą buvo, deja, pastebimai ryškiai nelygi, ir nereikėjo net aštraus Petruccio žvilgsnio, kad pažin-us, jog jo tėvas buvo labiau nusigėręs, negu pa-prastai. Aš paklausiau, ar jis nenorįs įeiti vidun, bet jis norėjęs įkvėpti "un poco d'aria" (truputį šviežio oro), tačiau jam vis dėlto la-bai rūpėjo, ar Petruccio dar nemiegas. Aš pasižadėjau išeiti laukan ir jam pasakyti. Ir man atrodė, kad geriau jam būsią likus lau-ke, kol galva šiek tiek prablaivės — jeigu ir ne tiek dėl Petruccio, kiek žmonos naudai; be kita ko, tai nebuvo vienintelis kartas, kad aš pasidarydavau jo patikėtinu tokioje sun-kiroje būklėje. Kas vargšų gyvenimą pamato iš arčiau, tas negali būti labai griežtas dar-bininkui, kuris kas dieną išdirba po 12 va-

landų ir savaitės gale kartais sau leidžia gurkšnelį. Yra liūdnas faktas, bet mes turime juos švelniai teisti ir neužmiršti, kad tai — bent čionai yra vienintelis išsiblaškęs, ku-rį mūsų socialinė struktūra tiems vargšams pasiūlo.

Tai, aš patariau savo draugui Salvatorei pasilikti lauke, ligi grįšiu, ir vienas įėjau vidun. Tenai sėdėjo žmona su šeimos rūpes-čių vaikeliu ant rankų, ir iš miego dežės gir-dėjosi vienodas mažosios seselės kvėpavimas. Petruccio mane tariamai pažindavęs labai gerai ir net mane mėgdavęs, nors ir nė karto man jokių ženklų to neparodė. Kiek aš galė-jau konstatuoti, jo veide iš viso niekada ne-atsispindėjo joks jausmas. Motinos akys, šiaip tokios aštrios visai aplinkai, nematė, jog tuščiame vaiko žvilgsnyje nebuvo sielos, motinos ausys, tokios jautrios kiekvienam vaiko atsišvepimui, negirdėjo, jog tie be-prasmiai garsai, kurie retkarčiais pasigirs-davo iš jo lūpų, niekada negalėjo reikšti žo-džių. Petruccio sirgo nuo pat gimimo, jo kū-nelis buvo sutrauktas, ir jokia mintis nesilaikė už apsišlaustusios, raukšlėtos kaktos. Deja, aš nieko negalėjau jam pagelbėti; visa, ko galėjau pageidauti — tai, kad tas nelai-mingas mažytis greičiau numirtų. Ir atrodė, kad jo išsivadavimas artėja. Kad Petruccio

būklė jau kuris laikas blogėjo, motina ir aš supratome; šį vakarą jis buvo toks silpnas, kad negalėjo tiesiai išlaikyti galvutės, nuo vakar dienos jis nebeėmė jokio maisto. Kai įėjau, motina kaip tik pačiais švelniausiais žodžiais, kuriuos tik motinos sugeba, bandė jam įkalbėti, kad jis nurytų šiek tiek pieno, tačiau jis ir to nenorėjo. Veltui ji kėlė šaukštą prie jo burnelės ir kalbėjo, kad tai esą nuostabiai gera, veltui ji rėmėsi mano atsi-lankymu "per fare piacere al signor dottors" (kad poną daktarą pradžugintum) — Pet-rucio nieko nenorėjo. Jo kakta buvo susi-raukšlėjusi, jo akys buvo įgavusios skaus-mingos baimės išraišką, tačiau jos skundas neprasiveržė pro jo kietai suspaustus lūpas.

Staiga motina klaukiai suriko; Petruccio veidą sugriebė konvulsijos, ir stiprūs trauku-liai sukrėtė jo kūnelį. Prie puolis greit praėjo, ir, Petruccio beguldamį į lovę, aš motina kaip bejanydamas bandžiau nuraminti. Aš sakiau, kad dažnai vaikus be ypatingos prie-žasties ištinka traukuliai, ir kad dabar visa praeis be sunkių pasekų.

Kai atsisukau, mano žvilgsnis susidūrė su Salvatore, kuris stovėjo atsisrėmęs į tarp-durį. Jis buvo sutelkęs visą drąsą įžengti vidun ir, mums nepastebint, pamatė visą tą baisų vaizdą. Jis buvo išblyškęs, kaip lavo-nas, didelės ašaros riedėjo jo skruostais, ku-rie dar neseniai tebežėrėjo alkoholio svaigu-liu. "Castigo di Dio" (Dievo bausmė) — su-murmėjo ir suklupo ant slenkščio, tartum ne-drįsdamas priartėti prie bejėgio invalido, ku-

KĄ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE PASAKĖ A. MATJOŠKA

A. MATJOŠKOS ATIDARYMO KALBA, KURI POLEMIKOJ DAŽNAI MINIMA. JI BUVO SKAITOMA IŠ RASTO TOKIA, KOKIA ČIA SKELBIAMA.

Atidarydamas Amerikos Lie-tuvių Kongresą pirmiausia no-riu priminti, kad Amerikos Lie-tuvių Tarybos ilgametis vicepir-mininkas ir didelis lietuvių ir amerikiečių veikėjas Antanas Ollis yra miręs šio mėn. 3 dieną, kurio atmintį, o taip pat ir visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės prašau pagerbti atsisojimu.

Šio kongreso uždaviniai ir dar-bai yra dideli ir reikšmingi Lie-tuvai ir laisvam pasauliui, jei šis kongresas bus vieningas ir dar-bingas. Šis kongresas turi paro-dyti Amerikos lietuvių pasiryži-mą tęsti kovą dėl Nepriklauso-mos Lietuvos Respublikos atsta-tymo.

Apsvarstyti aiškų nusista-tymą tarptautinės politikos klausimais, susijusiais su Lietuva ir jos likimu; Apsvarstyti konkrečius pla-nus tolimesnei savo veiklai; Išrinkti naują Amerikos Lietuvių Tarybą veikiančių grupių susitarimo pagrindu.

Šių tikslų siekiant, derėtų ap-svarstyti, ar nebūtų prasminga paplėsti pačią Amerikos Lietu-vių Tarybą ir padidinti Alto vyk-domojo komiteto narių skaičių. Tuo būdu būtų sudarytos są-lygos:

1. Įtraukti į Alto veiklą nau-jų, aktyvių jėgų ir paplėsti Alto atstovaujamus sluoksnius, kurie teoretiskai ir dabar apima visą J. A. V-bių lietuvių visuomenę, bet praktiškai nemaža jos dalis palieka neįjungta. Tai nauja ir jauna banga.
2. Alto Vykdomajame Komite-tete atsirastų daugiau nau-jų idėjų ir modernesnių vei-kimo bei kovos akcijos me-todų, jei Vykdomojai Komite-to narių skaičius būtų pa-didintas iš 4 iki 8.
3. Alto Vykdomajame Komite-tete turi būti rotacinis pa-reiškų pasiskirstymo prin-cipas, kad kasmet keistųsi pareigose pareigūnai. Ši naujovė netik pabrėžtų visu-srovį paritetą lygia teise ir lygia pareiga — kovoti dėl Lietuvos laisvės, bet ir pačią laisvės kovą suteik-tų daugiau iniciatyvos ir dinamizmo.

Kongreso dalyviai turėtų at-kreipti rimtą dėmesį į lėšų Lie-tuvos laisvės kovai telkimo su-intensyvinimą. Tačiau šioje sri-

tyje nebus įmanoma pasiekti kiek žymesnio pagerėjimo, jeigu lygiagrečiai nebus išspręsta ir lėšų naudojimo problema. Ši jau-tri problema tegalėtų būti teigia-mai išspręsta, laikantis principo, kad kiekvienos lietuvių institu-cijos pastangos yra sveikintinos ir remtinės, jei tik jos siekia Lietuvos laisvės.

Žinoma, kad laisvinimo kova yra sunki ir galime numatyti, kad ji bus ilga. Alto darbą turė-tume planuoti ilgoms distanci-joms. Ligšiolinė praktika liudija, kad mes dažnai neturime savo darbu jokie konkretaus plano, išskyrus Vasario 16-sios minė-jimą.

Lietuvos vardan yra reikalin-ga visų lietuvių vienybė ir visų lietuviškų organizacijų tarpusa-vio pagarba. Čia yra pagrindas ir pačio Alto autoritetui.

Alto veikėjai privalo tai ypa-tingai suprasti, kad lietuviška organizacija nėra mūsų priešas, jei ji dirba Lietuvos ir lietuvi-bės reikalams. Yra nelaimė, kad kaipurie laikraščiai jau keli me-tai kai niekina Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, lyg ji lietuvių būtų pavojinga, o ji gi rūpinasi jos išlaikymu.

Šis nelaimingas nesusiapri-mas kenkia netik laikraščių re-daktorių autoritetui, bet per juos ačiū.

GREETINGS and BEST WISHES

To the Lithuanian People

JUDGE JOSEPH STEARNS

OF THE MUNICIPAL COURT

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

VIC'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN

VICTORAS SUMAS Mgr. WE GIVE GREEN STAMPS
SUPERIOR AVE. (CORNER EAST 66th ST.)
EN 1-9713

kėjo nei skaityti nei rašyti, niekada nepasi-traukdavo nuo savo sergančių vaikų — šios taisyklės išimtis būdavo nepaprastai retos.

Taip atėjo penkioliktoji, baisioji diena, kada reikėdavo mokėti nuomą, kada darbi-ninkai nešdavo savo čiuzinius į lombardą ir žmonos nusiimdavo nuo rankų žiedus, kurie tam luomui daug daugiau reikšia, negu mums; siaubo diena, kurią daugybė maldau-tojų nulenktomis galvomis stovėdavo prieš šeiminką, ir šimtai šeimų nežinodavo, kur turės ateinančią naktį nakvoti.

Atsitiktinai tą vakarą ėjau pro šalį. Prie durų stovėjo mažiausioji Salvatore's mergaitė ir verkė. Paklausiau, ko verkianti, tačiau ji nežinojo; pagaliau aš iškvociau: ji verkia, "perché la mamma piange tanto" (kad moti-na labai verkianti). Kiemo vidury susitikau savo draugą Archangelo Fusco, gatvių šla-viką, kuris gyveno greta Salvatore's. Jis tempė savo lovą kieman, ir man nereikėjo aiškinti, kad suprasčiau, jog jis išmestas. Paklausiau, kur jis dabar einas. Jis tikėjosi tą naktį per-miegoti prieglaudoje, Rue Toqueville, o vėliau gal ką rasiąs. Viduj, prie Petruccio lovos, sėdėjo verkdama Salvatore's žmona. Ant stalo gulėjo ryšulėlis su šeimos drabužiais*). Sal-vatore's negalėjo sumokėti nuomos ir turėjo išsikaustyti.

*) Šeimnininkas turi teisę konfiskuoti vis-ką, išskyrus lovas ir kasdieninius šeimos dra-bužius.

(Bus daugiau)

SVARSTYMAI

IŠ JAUNESNĖS IR VYRESNĖS KARTOS
VISUOMENININKŲ SUSIRASINĖJIMORasė
L. JAUNIUS ir V. ZILIUS

Teorijai reikia rėmų tikrovėje ar ar nors vizijoje. — Vietoj būsimos "tvarkom" buvusią Lietuvą. — Gražios žiežirbos iš titnago, bet jeigu jis kur "užsimetęs", tai gali tėti pasitenkinti moderniais dektukais...

ZILIUS JAUNIUI
rugpjūčio 11 d.

...Taigi, kaip paskutiniams laiške minėjau, jaunesnioji mūsų tautininkų karta (panašiai, kaip ir dauguma kitų) net ir normaliais laikais neskubėjo gilintis į teorinį savo pažiūrų pagrindimą, kiek buvo bent prabėgomis besigilina lietuviškųjų sąjūdžių pradininkai.

Kodėl? Nežinau. Gal nesugebėjo. Gal nebuvo besimokydami įgiję tokio įpročio ir įgudimo. O gal ir patingo, ar šiaip nesurado laiko tokiems dalykams...

Ir štai dabar, kai beveik visos mūsų tautos problemos jau 18 metų yra netekusios konkrečios plotmės, kai dauguma jų tegalima svarstyti tik abstrakčiai, — kaip tik dabar imi ir reikalauji, kad ta buvusi jaunesnioji, dabar jau vyresnioji virtusi karta prazystų filosofinę išmintį ir pabertų virtinę sprendimų, nors ir teorijoj!

Tiesa, kai nėra konkrečios plotmės, teorijas kurti gal net ir lengviau. Bet ir tokiu atveju būtina nors vaizduotėj susikurti būsimos "realybės" paveikslą. Ir reikia tą įsivaizduoti, tariamai būsimą realybę tikėti. Jei netiki, tai nebus akstinio teorijoms kurti. Be to tikėjimo, teorijų kūrimas pačiam atrodo lyg beprasmiškas smėlio pilstymas.

Nežinau, ko čia dabar mūsų tarpe labiau trūksta: ar tikėjimo, kad Lietuvai iš viso kada kada nors teks savarankiškai savas problemas spręsti, ar tik vaizduotės, atskleidžiančios racionaliai patikimą Lietuvos ateities paveikslą.

Sakyčiau, kad tikėjimo yra. Tik jo objektas glūdi miglose. Nepasirodo pranašų, matančių (ar drįstančių garsiai savo vizijas pasakyti) spėjama Lietuvos ateities paveikslą. Beveik kiekvienas bandymas kalbėti apie Lietuvos ateitį pasirodo beasos tik žvilgsnis į praeitį. Bandom pasvajoti, kokia Lietuva galėtų būti, o nejučiomis imam "tvarkyti" ją tokią, kokia ji yra buvus prieš 20, 30 ar net 40 metų...

Tavo reikalavimas iš tautininkų (panašiu pasisekimu galėtum

to reikalausti ir iš kitų!), kad paliktų istorijai mintytojų-valstybininkų, kitaip sakant, pranašų, kurie jaunajai kartai parašytų lyg tautinį "šventraštį", rodantį kur, kaip ir kodėl reikia eiti, ar nebus tik užsimojimas išskelti ugnį iš molinės plytos. Plyta, ypač jei gerai išdegtą, savo pasiskirčiai yra labai geras daiktas, bet žiežirbos tik iš titnago skyla.

"Pranašų" stoka nėra nusistatymas tyčia "likti vidutiniškas, neambicingais, patogiai sau gyvenančiais padarais". Tai, man regis, yra tik faktas. Gal apgailėtinas faktas, bet ne kriminalas. Rusai sako "Na netai suda netai" (t. y. "nėra" ir teismo nėra. Reikia: neturėjimas nesmerkimas). Priešingai, pasmerkimo ir pajuokos susilaukia tokios ambicijos, kurių vedamas žmogus (ar sąjūdis) užsimoja ir garsiai prazada tokių dalykų, kurių nepajėgia įvykdyti.

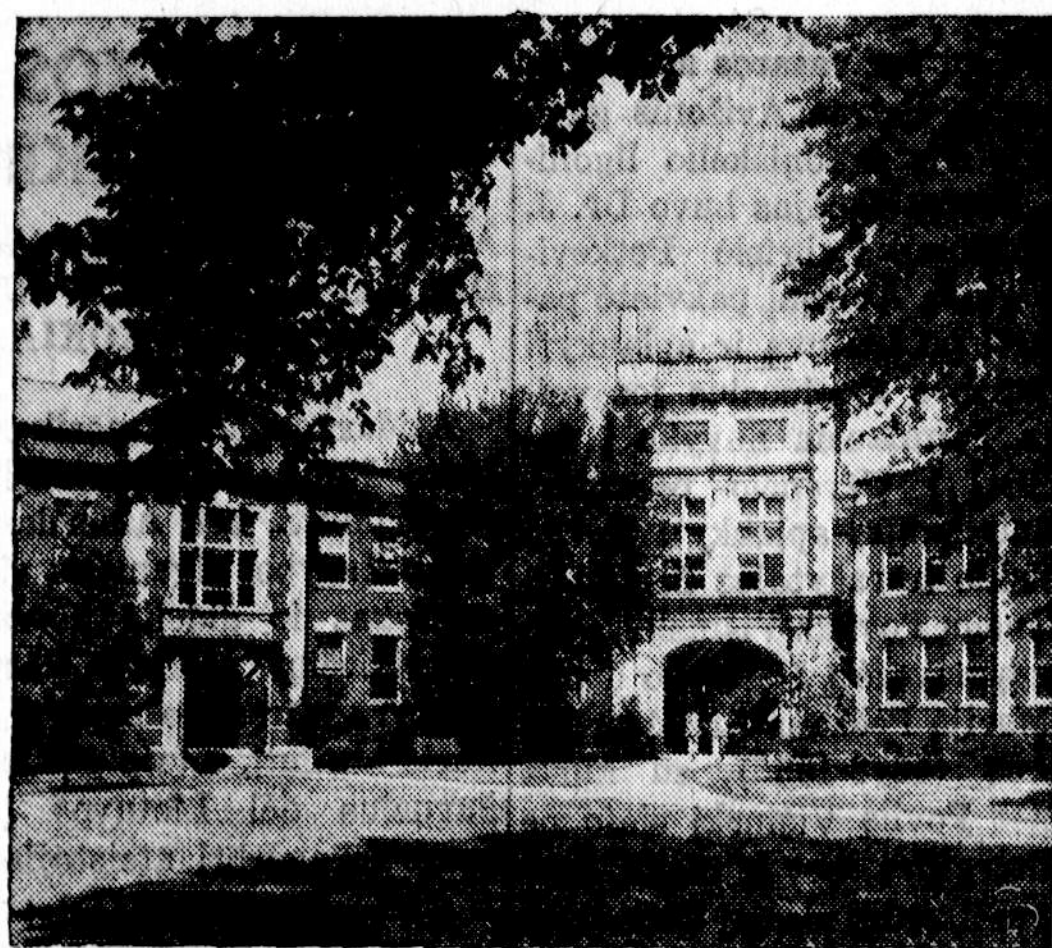
Bet kas gi žino, o gal... Gal ir yra slapta ambicingų mastytojų, svarstančių Tau ir daugeliui kitų jaunųjų rūpimas problemas? Gal kada iš netyčių imsim ir išvysim tų apmąstymų vaisius... Tačiau tokiu "gal" negalima pasikliauti. Jaunimui, man regis, nereikia laukti, kad iškiltų "dėdžių palikimas", kurio gal nei nėra. Štai kodėl aš išsitarčiau, kad gal vėčiau nelaukit, kol kas iš "senių" iškrapstys titnaga, o kurkit lauzą degtukais iš savų kišenių.

MANCHESTER

Iš Mančesterio, į Lietuvą šiomis dienomis išvyksta buvęs vietos ALTO skyriaus pirmininkas Pijus Kruselskis.

Paskutiniu laiku Pijus Kruselskis jau vengdavo lietuviškų parengimų ir net vengė susitikti su savo geriausiai draugais. Kadangi yra žinoma, kad Pijus Kruselskis, dar Vokietijoje būdamas, "bandė" važiuoti į Lietuvą ir buvo pereinamoj rusų stovykloje, bet pauostės rusiško oro, iš ten pabėgo. Šį kartą jis bus gabenamas lėktuvu.

Jonas Viršaitis

Pirmoji JAV žurnalistikos mokykla Missouri universitete, švenčianti penkiasdešimties metų sukaktį.

ASMENYBĖ IR KULTŪROS LYGIS

VIKTORAS MARIŪNAS

Kad žymės liktų

Manifestas dėl kultūrinio nuosmukio dar vis teberanda atgarsio mūsų spaudoje, susitikimuose ir posėdžiuose. Ir gerai, kad randu. Bet būtų gaila, jeigu šiltesni ar šaltesni vėjai nužūtų, ir jokių žymių mūsų kultūros laukus nepalikėtų.

Nuo eilės veiksmų ir sąlygų pareina, kad tos žymės liktų. Daugelio, ir mano paties atsiliepinuos manifestą signatarams buvo priminta, kad ten, kur laikraščiai kreivais keliais bus pasinešę, jų pačių ranka ir laukiama ir laisva spauda į tiesius kelius grąžinti ir į aukštumas vesti.

Asmenybės bėda — jos gyvybės versmė

Taip pat teko skaityti ir girdėti tvirtinant, kad: 1. tokios smukimo bėdos nėra arba 2. ne signatarų reikalas ta bėda rūpintis.

Viena prasmė tai tiesa. Pagal dalykų prigimtį, nėra ir negali būti kolektyvo bėdos (rūpesčio, skausmo) dėl kultūros smukimo, taigi, ne jo reikalas ir ją rūpintis. Bet kita prasme įmanoma nutuokti, kad kiekvienas pasirašiusis čia išreiškia savo asmenybės rūpestį apie kūrybines kliūtis ir galimybes. Mano svarstymų pastangos ir mėginus nusikreipti į šitos būsenos analizę.

Kas verčia asmenybę kultūros lygiu domėtis? Atsakymas gana paprastas: šitas domėjimasis yra jos statuso sąlyga. Asmenybės nėra duotas faktas, o tik galimybė. Asmuo (individas) yra faktas, jis negali nebūti, jis pirmu žvilgsniu išskiriamas kaip fizinė ir socialinė būtis. Asmenybės yra dvasinė sąvoka, jos turinys težinomas tiktai pačiam Kūrėjui. Asmenybės pateisina savo galimybę likti asmenybe, tiktai būdama atvira Transcendencijai ir kūrybiškai dinamiška. Kai asmenybė apsiriboja arba tampa apribota, ji nustoja ir kūrybinio dinamizmo, Nustojusi kūrybinio dinamizmo, ji nustoja būti ir asmenybė.

Išganinga būseną

Asmenybė negali nekurti. Kūryba visada mena kultūros tęsinį, kultūros naują vertybę paduginimą. Bet tęsinį įgalina tik testinio buvimas, padauginimą — tik dauginamojo buvimas. Ir svarbiausia: kad tęsinys, padauginimas būtų norimas, turi kankinti nepasitenkinimas, gausėnis, tobulesnis, gražesnis ilgesys. Nepasitenkinimo kančia ir aukštomų ilgesys yra amžinosios įtampos tarp asmenybės ir kultūros lygio žadintojai. Įtampos būseną yra abiem partneriam išganinga. Su kiekvienu kūrybos aktu asmenybė tobulėja, ir kultūra kyla.

Natūralu, kad asmenybė visada dėl kultūros lygio skundėsi, barėsi ir protestavo, kad jis visada buvo jos egzistencinė bėda. Piktų susierzinimų asmenybė išgyvena būklę, į kokią dabar ir mūsų tautinė kultūra dėl demoniškos katastrofos yra patekusi. Nuosmukio ją vadinti yra reliatyvu ir alegoriška. Reliatyvu —

tarptautiniu mastu imant. Kitų tautų kultūrai normaliai kylant, mūsų galima smunkant žiūrėti. Alegoriška-tautinio lygmens išskant. Pasielktas lygis nekrūta, tik jis perlati kyla, žymia ir labai vertinga dalim dabar tapę inaktyvus arba net neprieinamas. Mėgėjai ir diletantai kultūros nesmukdo, bet ją užteršia, o proteguojami užstoja kelią asmenybės.

Bet jeigu asmenybė dabartinę mūsų kultūros būklę interpretuoja ir išgyvena kaip smukimo būklę, tai jos interpretacijai nėra ir negali būti jokio pakaitalo. Tai jos ligos diagnozė, jos vienos kenčiama ir jos vienos nutuokiama. Tai būseną, kurios niekas iš šalies negali nei koreguoti, nei kontroliuoti. Negali ir neprivalo. Kol asmenybė dėl savo tautinės kultūros lygio kenčia ir baras, tol asmenybės ir kultūros gyvybei ir kilimui yra galimybių. Kai asmenybė pasakys: man vistiek, žinokitės, ji žus, ir kultūra nustos tautinės gyvybės išlaikymo vaidmens. Nuo jos stipresnieji nusigręš ir įsivais svertimasias.

Kultūrinės situacijos elementai
Šituo minčių kelių prieiname dvi esmines tiesas. Jas suvokti ir apginti tegalime, tik išeidami iš asmenybės situacijos.

Viena tiesa mena, kad asmenybė ir kūryba yra tos pačios kultūrinės situacijos elementai. Asmenybė tol yra asmenybe, kol ji kuria. Nekurianti asmenybė yra aiškus contradictio in adjective.

Prinokusiu laiku (anot Berdiajevo — egzistenciniu laiku) asmuo išgyvena vidinę prievartą kultūrinę situaciją savo sprendimu aktyvuoti ir keisti. Kierkegaardas sako, kad sprendimas yra tas aktas, kuris pagimdo asmenybę. Jis yra atliepimas į kūrybinį pašaukimą.

Vidinė varža ieško dinaminės formos išsilaisvinti ir verčia asmenybę kūrybos veiksmu save aktualizuoti. "Akcija yra įtampos būklė tarp kūrybinio pertekliaus ir apalančiojo refleksio" (Em. Mournier). Vidinė varža (kūrybinis perteklius) yra asmenybės aukštesnio būties laipsnio ilgesio ir nuotokos išdava. "Gyventi asmenybe reiškia nuspėti nuolat besikeičiančią situaciją ir atsakomybę ir be paliovis stiebtis už ribų tos situacijos, kuri jau pasiekta" (Gabriel Marcel).

Drausti ir niekinti asmenybę už jos nepasitenkimą dėl kultūros smukimo, geriau, užteršimo ir misrepresentacijos, reiškia asmenybę riboti, ribojant ją nutildyti ir kultūros kilimą užtvenkti.

Kultūros lygis — mano lygis

Tarė, kad asmenybės egzistencinė sąlyga yra kūryba, o kūrybos variklis — pilnesnis kultūrinio lygio geismas, gauname progą klausti, kas iš tikrųjų yra kultūrinis lygis?

Daug kas ir dažnai mini bendrąjį kultūros lygį, mokslų ir menų lygius, o vargu, ar kam rūpi, ką reiškia šitie lygiai? Kas ir kaip juos nustato, kam ir ka-

da jie galioja? Atsakyti painu arba, tiesiai ir atviraiariant, negalima. Kai vienam koks lygis žemas, tai kitam jis aukštas, o trečiam — normalus. Kas teigia, kad bendrasis lygis džiuginantis, gali čia pat liudyti, kad tose ir anose kultūros šakose jis pasibaisėtinaai menkas.

Norint iš painingos išsilaisvinti, reikia turėti drąsos persiorientuoti ir bendrinės-idealistinės kultūros lygio sampratos višai nebeieškoti. Egzistencinės minties keliu prieiname nekonceptinį ir vis dėlto vienintelį įmanomą atsakymą: kultūros lygis yra mano lygis. Jį atestuoja ta kultūros sritis, kurioje aš esu pajėgus kurti.

Tuo tarpu tarta antroji kūrėjo galimybių ir kliūčių analizė tiesa. Iš jos plaukia, kad bet koks kolektyvinis įspėjimas dėl kultūros lygio yra atitrauktinis, painiojantis ir neįpareigojantis įspėjimas. Ir dar, Reikalavimas, kad kiti mano akimis pažūrėtų į kultūrinę situaciją yra neįmanomas reikalavimas.

Šuolis už ribos

Bet ar šitos asmenybės uždarumas nėra apsiribojimas ir savizudystė? Pagal ateistinę mintį — taip. Būtis yra "bergždžia aistra". Paradoksinis absurdas. Ji geidžia save realizuoti ir besiraliuodama susinaikina. Jos veiksmas yra priverstinis, bet nereikalingas reikalas.

Tikinčiojo mintim, pats kūrybos aktas yra prasiveržimas iš uždarumo ir ribotumo. Jo vyksme asmenybė būdingoje srityje kartoją save ir giminingus kitus. Kartojimas sudaro galimybės įpročius ir sistematizacijai. Tačiau šitos galimybės, kad ir objektyvuotos, bendrojo kultūros lygio nenustato, nes asmenybei jos jau laimėta kultūros kraityje kitą šviesią iškelia ir naujom žymėm praturtina vardo neturinti dovana, transcendencija, jos būsenoje gauta iš Kūrėjo dvasios. Todėl joks bendrasis, koncepcijai ir sistemas suimtas, kultūros lygis niekada nesutampa su asmenybės nuotokos lygiu.

Bendrojo labo motyvais verstis asmenybė pripažinti ne jos pačios kultūros lygį, reikėtų nepripažinti asmenybės.

BOSTON

VISI Į P. L. B. SEIMĄ

Bostono ir apylinkės lietuviai, norintieji vykti į seimą, registruojasi B. Kalvaičio ir V. Stelmoko Real Estate įstaigoje — 389 W. Broadway, So. Boston 27, Mass., tel. AN 8-6030. Visiems užsiregistruotiems bus daromos pastangos rasti susisiekimo priemonės.

Kurie vyksta su savo mašinomis ir gali paimti keleivių, taip pat labai prašomi užsiregistruoti toje pačioje vietoje. Neatsiradus pakankamai lengvų mašinų, bus susitarta su autobusais.

Tuo pačiu primename, kad visas informacijas, bilietus į koncertą ir banketą taip pat galima įsigyti iš anksto Bostone.

Worcesterio lietuviai registruojasi pas V. Mačį — 71 Harrison St., Worcester, Mass., tel. SW 9-9503.

1958 m. rugpjūčio mėn. 28-31 dd. visi vyksta į Didįjį Lietuvų Seimą New Yorke.

DETROIT

I FAUSTO OPERA
CLEVELANDE

rengiasi vykti daug detroitiečių. Bilietus galima gauti NERIN-GOS KRAUTUVĖJE, 1906 Twenty-Fifth Street. Telefonas TASHMOO 6-7134.

BALFO SUSIRINKIMAS

Rugpjūčio mėn. 26 d. 6 val. 30 min., buv. lietuvių svetainėje, šaukiamas visuotinis Balfo narių susirinkimas.

Visi nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

NORWOOD DRUG. INC.

GERAS RECEPTO IŠPILDYMAS YRA SVARbiausia
Mūsų Pareiga.

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ARTHUR L. HALL
REALTY COMPANY

12015 KINSMAN ROAD

SK 1-7378

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

GREETINGS and BEST WISHES

THE LAKE ERIE BUILDING
MATERIAL COMPANY

YOUR NEIGHBOR

1321 MARQUETTE

HENDERSON 1-5080

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

RAINBOW NECKWEAR CO.

1440 West 3rd Street

MAin 1-6255

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET

SH 1-5511

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS
1970 East 84th St.

SW 1-2711

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

ST. CLAIR AUTO PARTS

6009 St. Clair Avenue

EX 1-4450

GREETINGS and BEST WISHES

from

The G. M. McKelvey
Company

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

MILIJARDAI DOLERIŲ MOKSLINEI PAŽANGAI

Mokslas daro pažangą labai dideliais šuoliais. Štai tik mokslinės pažangos apžvalga, palyginti iš nedidelio, bet gumbos požiūriu labai svarbaus centro, Akrono, esančio Clevelando pašonėje. Red.

Pažangai atsiekti reikalinga naujų mokslinių tyrinėjimų ir išradimų, kuriuos atlieka mokslininkai. Vieni tyrinėjimai yra grynai mokslinio pobūdžio, kiti tik pritaikomojo.

JAV didžioji pramonė tyrinėjimams ir pritaikymui ankstyvesnių išradimų per metus išleidžia milijardus dolerių. Vaizdui pakanka paimti, kad ir tokį nedidelį miestą kaip Akroną, kuriame šiais metais numatoma išleisti apie šimtą milijonų dolerių tyrinėjimams ir bandymams.

Akrono Miesto Universitetas daugiausiai užsiima moksliniais tyrinėjimais. Skačiuojama, jog daugiau kaip šimtas universiteto profesorių dirba vienokį ar kitokį mokslinį tyrinėjimą. Nemažai projektų yra finansuojama gumos pramonės, todėl visai natūralu, kad dauguma tyrinėjimų daroma chemijoje. Specifiniai imant, molekulių struktūra ir jų junginiai. Šalia cheminių tyrinėjimų vedama žemės ūkio produktų bandymai. Tikimasi, jog pavyks per metus išauginti po kelius derlius pomidorų, kukurūzų ir kitokių maistinių augalų.

Akrone nesant medicinos mokyklos mažai daroma tyrinėjimų medicinos srityje, nes pavieniai gydytojai yra perkrauti kasdienine praktika. Tačiau ligoninės veda tyrinėjimus su širdies operacijomis, krūtinių sužeidimų įtaka ir širdies veikimą.

Pramonėje vyrauja pritaiko-

masis tyrinėjimas. Čia mokslininkai, maišydami chemikalus, turi aiškų uždavinį: surasti naują produktą ar pagerinti jau turimą. Ką kuri įmonė daro šiuo metu ar mano daryti artimoje ateityje yra nelengva sužinoti, nes visad norima pirmam išeiti į rinką. Keletas turimų žinių.

B. F. Goodrich įmonė, kuri savo bandymų laboratorijas turi netoli Clevelando, gali pagaminti dirbtinį vilną, kuri yra švelnesnė už bet kokią žinomą natūralią. Mėlynų kelnų mėgėjai galės pasidžiaugti ilgesniu tų pačių kelnų nešiojimu, nes surasta chemikalai, kurie prailgina dirbtinių siūlių amžių. Gal ateis laikai, kada šio krašto gyventojai galės pasididžiuoti savo mėlynom kelnėmis kaip Vokietijos bavarai savo odinėm, kad kuo senesnės — tuo vertingesnės...

Šiuo metu BFG mokslininkai bando surasti dažus, kuriais dažius automobilių pasilikty ta pati išvaizda kol jis susidėvės.

General Tire and Rubber įmonės mokslininkai dirba prie taip vadinamos "foam" gumos pritaikymo praktiškam naudojimui. Dėl savo lengvumo ji gali būti pritaikyta lėktuvų pramonėje, izoliacijoje, pagalvėse ir kitur.

Gumos plytelės jau naudojamos grindims iškloti. Norima plastiką pritaikyti namų statyboje platesniu mastu. Netolimoje ateityje galima tikėtis plastikinių langų rėmų, laiptų ir kitų vidaus įrengimų.

Einant dar toliau mokslininkai tikisi greit atsiekti naujų laimėjimų filmo srityje. Tada konservuoto maisto išvaizda pasikeistų, nes šeiminiškė galėtų lėti į puodą su filmo įpakavimu, kadangi šis bus atsparus krosnies temperatūrai.

Goodyear Tire and Rubber įmonė skiria nemažai dėmesio gumos ir plastikos patobulinimui. Jau pasiekta tokios dirbtinės gumos, kuri beveik prilygsta natūraliai gumai, kuri galima naudoti visose padangose, išskyrus lėktuvų, kur naudojama natūrali guma.

Plastikos gaminiai pritaikomi pramonėje, nes iki šiol vis dar turima sunkumų, kai reikia sujungti plastiką su metalu, medžiu, medžiaga ir popieriu.

Su atominės jėgos atėjimu reikalinga tinkama izoliacinė medžiaga. Daromi intensyvių bandymų pagaminti tokią gumą, kuri neištirtų nuo radiacijos.

Seiberling Rubber įmonė yra viena iš mažesniųjų Akrono, bet šiuo metu daro sėkmingus bandymus su vielinėmis sunkvežimių padangom. Pastarosios susilaukia vis didesnio susidomėjimo, ypač tų naudotojų tarpe, kurie turi darbus miškuose, kasyklose ir visur ten, kur padangoms greisia subadydas. Ši įmonė taip pat gerokai pažengusi plastikos pritaikyme namų apyvokos reikmėn.

Columbia-Southern Chemical įmonė, pagrindiniai patarnaujanti kitoms įmonėms, yra padariusi naujų išradimų stiklo, mūlo, popieriaus ir gumos gamyboje. Ypatingai pažymėtini bandymai pagaminti baltesnį, tvirtesnį ir lengvesnį popierių. Kaip jau buvo užsiminta spaudoje C-S daro bandymus panaudoti silikatus gumos gamyboje ir tuo pačiu įgalinti pramonę gaminti įvairių spalvų padangas.

Goodyear Aircraft Corp., kuri yra Goodyear Tire and Rubber įmonės dalis, šiuo metu turi apie 400-500 įvairių karinės reikšmės projektų. Jų tarpe stambiausias yra išvystymas naujos raketos, kuri būtų galima iššauti iš povandeninio laivo. Šiam reikalui JAV vyriausybė paskyrė 65 milijonus dolerių, kurie bus sumokėti minėtai įmonei per keturis su puse metų.

Čia trumpai paminėta tik projekta, kurie vykdomi pačiame Akrono ar jo apylinkėse. P. J. Tik Dirvą skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

Clevelande Apylinkėse

Iš LB apylinkių veiklos

Vietinės LB apylinkių valdybos intensyviai ruošiasi PLB seimui ir stengiasi šį reikšmingą įvykį paremti lėšomis. Valdybos nariai platina PLS ženklelius ir iki seimo tikimasi išplatinti visus valdybai prisiųstus 200 ženklelių. Taip pat renkamos aukos pagal šiam reikalui prisiųstus lapus.

I Apylinkės valdyba jau dabar rūpinasi ir ieško geros vietos Septintajai Lietuvių Dienai 1949 m., kurioje būtų galima suruošti įspūdingą koncertą-dainų šventę po atviru dangumi.

Šeštoji Lietuvių Diena davė apie \$1400 pajamų ir \$700 išlaidų (galutiniai duomenys dar nebus). Ją bendromis jėgomis rengė abi apylinkės.

Iš šių metų antro pusmečio reikšmingesnių rengimų minėtinas spalio 25 d. Lietuvių salėje ruošiamas literatūros, muzikos ir dainos vakaras, kuriam montazą parengti yra pasižadėję Vacys Valančiaus Lituaništinė Mokykla, pastoviai ją remdama. Šiais metais paskyrė dar 75 dolerius šių metų abiturientams ir visų klasių gabiausiems mokiniams apdovanoti. Naujosios parapijos šv. Kazimiero Lituaništinės Mokyklos gabesniųjų mokinių dovanoms II apyl. valdyba paskyrė 25 dol., kurie buvo mokiniams išdalinti mokslo metų baigiamoj programoj.

I apyl. valdyba, kiek išdas leido, parėmė ir kitus sambūrius. Pavyzdžiui, Clevelando Sporto Klubui "Zaibas" paskirti \$30, Skautų Tėvų Komitetui — \$20, Seinų-Punsko Lietuvių kultūriniam reikalams — \$25 ir Pasaulio Lietuvių Seimui — \$25. Be to, vienkartinė \$10 pašalpa suteikta A. Mackevičiui, Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyviui — savanoriui ir karo invalidui.

CLBPA Valdyba, būdama bejėgė tvarkyti savo narių ir narių socialinius reikalus, skatina visus tautiečius, bendruomenę priklausančius ir nepriklausančius, pasirūpinti savo visais socialiniais reikalais — draudimais ligos, nelaimės ir mirties atvejais, — apsidraudžiant savose fraternalinėse organizacijose. Abiejose savišalpos organizacijose yra įvairių rūšių apdraudų, kurios pilnai gali patenkinti visus norinčių apsidrausti pageidavimus.

I. S.

I Neo-Lituanų stovyklą

Cape Code vasarvietėje, Mass., iš Clevelando išvyko šie jūniorai: Alina Andulytė, Dalė Benokraitytė, Vida Gulbinaitė, Kęstutis Gaidžiūnas, Arūnas Gasparaitis ir Algis Modestavičius. Iš vyresniųjų į stovyklą vyksta A. Augustinavičienė ir C. Modestavičius.

MOSŲ SPECIALYBĖ

Vaistų siuntimas į užsienius. Mūsų sandėliai yra pilni, ir užsakymai greit išpildomi. Kainos visiems prieinamos.

MODERN DRUG

12429 St. Clair Ave.
MU 1-2342

(k)

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

Ekskursija į Stroh bravorą

Svetimomis, ne anglų, kalbomis einančių laikraščių atstovai rugpjūčio 20 d. buvo pakviesti apžiūrėti Stroh alaus gamyklą Detroito. Buvo susipažinta su gamybos procesu ir moderniais įrengimais, kurių dalis neturi analogų visoje Amerikoje.

Stroh alaus gamykla per 100 su viršum metų yra išlikusi tos pačios Stroh šeimos nuosavybė, tuo tarpu kai daugumas kitų jau yra perėję į kitas rankas. Stroh alumi, kuris yra gaminamas skirtingo virinimo būdu, aptarnaujamas Michigan, Ohio ir dalis Indianos valstybių. Per pastaruosius metus jo produkcija tiek pakilo, kad Stroh užėmė 10 vietą tarp visų JAV alaus gamyklų. Ypač smarkiai pakilo suvartojimas Clevelande ir jo apylinkėse.

Po ekskursijos spaudos atstovams buvo suruoštos vaisės. Dirvą ekskursijoje atstovavo red. pav. J. P. Palukaitis.

Budžiai stovyklauja

Nuo rugpjūčio 12 d. lietuviai budžiai stovyklauja Peninsula, Ohio, puikiam adv. Keršio miške. Praeitą sekmadienį juos apylankė tėvai ir būrys lietuvių iš Clevelando, jų tarpe B-nės II apyl. pirm., p. Mikšys. Prie laužo tėvų vardu žodį tarė p. Rutkauskas ir budžių globėjui Dr. K. Pautieniiui įteikė dovanėlę — retą Lietuvos laisvės 10 m. progai išleistą 10 litų sidabrinę monetą. Vėliau kalbėjo sodybos šeimininkas p. Keršis.

Rugpjūčio 19 d. stovykloje lankėsi inž. P. Žiūrys, kuris pamokė jaunuolius, kaip išlikti tvirtais lietuviybėje. Išvykdamas įteikė 20 dol. auką.

Budžiai stovykloje pasižadėjo kalbėti tik lietuviškai ir malonu konstatuoti, kad išsišokančių nėra.

Keturi operos rėmėjai

paėmė visą ložę, paukodami operos statymui \$100.00. Rėmėjų tarpe yra p. Leonas ir Bronė Kazėnai, Feliksas ir Julija Klimaičiai, Zenonas ir Stasė Obeleniai ir Aleksas ir Birutė Griciai. Feliksas Klimaitis, prekybininkas, turi vaisių ir daržovių krautuvę 7051 Superior Ave., o Aleksas Gricius yra savininkas namų pir-

kimo-pardavimo įstaigos 19715 Cherokee Ave.

Operos rengimo komitetas rėmėjams nuoširdžiai dėkoja.

Jaunųjų menininkų koncertas

įvyksta rugsėjo 7 d. 7 val. 30 min. Severance Chamber Music Hall — 11101 Euclid Ave.

Pakvietimus į šį koncertą galima įsigyti pas Juozą Gašką, tel. CE 1-8276, ponį O. Jokubaitienę, tel. MU 1-9143 ir "Dirvos" redakcijoje.

Dr. Mykolas Vaitėnas ir ponis

paskyrė Fausto operos spektakliui \$25.00 auką ir pasirinko vietą ložėje. Šiems operos rėmėjams santariečiai reiškia nuoširdžią padėką.

Papildytas Lituanus komitetas

I centriniį LITUANUS žurnalui Remti Komitetą įėjo Kęstutis Gaidžiūnas, L. S. T. Korp! Neolituania narys, Komitetas šiuo metu smarkiai ruošiasi LITUANUS vajui, kuris vyks visą rugsėjo mėnesį.

KAS

UŽSISAKĖ
TAS NESIGAILEJO!
DIRVĄ —

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets
Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

I. J. SAMAS JEWELER

Švelnariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Greta Ezella Theatre

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikiokite, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue

936 East 185 St.

EN 1-1763

KE 1-7770

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

HODELL CHAIN DIVISON.

NATIONAL SCREW & MFG. COMPANY

MAIN OFFICE AND PLANT

2440 East 75th Street

EN 1-2650

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LOUISVILLE TITLE INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

Best Wishes to Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

CARL NEWMAN

MASON CONTRACTOR

450 Lloyd Road

Euclid, Ohio

RE 1-2705

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.

ROTO-ROOTER SERVICE

WEST SIDE

12910 Detroit Ave.

BO 2-4500

EAST SIDE

12824 Superior Ave.

MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

FROM A FRIEND

LOS ANGELES

PRADEDA VAJŲ LITUANUS PAREMTI

Rugsėjo mėn. skelbiamas vajas Lituanus žurnalui paremti. Los Angeles kolonijoje tą vajų praves liet. studentai, remiami Liet. Bendruomenės. Visiems Los Angeles lietuviams bus išsiuntinėti laiškeliai, prašant užsiimančių Lituanus arba bent paremti pinigine auka.

Lituanus yra leidžiamas liet. studentų anglų kalba, kuriame skaitytojui patiekama daug vertingų straipsnių apie Lietuvą, lietuvių kalbą, meną ir literatūrą.

Lituanus yra skirtas tiems, kurie gali naudotis anglų kalba, nesvarbu ar tai amerikiečiai, ar kiti kitataučiai, ar pagaliau lietuviai, kuriems sunku lietuviškai skaityti.

Lituanus dažnai pasitarnauja bediskutuojant apie Lietuvą su kitataučiais. Lituanus yra vienas iš konkrečių Liet. Stud. S-gos darbų Lietuvos populiarinimui svetimaučių tarpe.

Šio vajas metu lietuvių studentai kreipiasi į visus Los Angeles kolonijos lietuvius prašydami paramos tolimesniam Lituanus leidimui.

PHILADELPHIA

Lietuvių Studentų Sąjungos Philadelphia skyrius, palaikydami draugiškus santykius su latvių jaunimu, š. m. rugsėjo 13 d., 7:30 val. vakare, East End Club (22-tos ir Walnut gatvių kampas) ruošia bendrą pobūvį. Programoje numatytas koncertas, o po to šokiai. Be to, veiks bufetas.

Yra sudarytas komitetas iš lietuvių ir latvių studentų, kuris rūpinasi šiuo reikalu. Lietuvius studentus šiame komitete atstovauja Zivilė Puzinaitė ir Algis Lukas.

Lietuviai studentai maloniai kviečia dalyvauti šitame bendrame lietuvių-latvių pobūvyje lietuvių ne tik Philadelphia, bet ir kaimyninių kolonijų.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius BILYS GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kuriuo keliu eiti?

STASYS GUDAS

Mylėti savąją tautą yra dorybė. Kovoti dėl tautos gerovės yra pareiga. Didžiutis tautos laimėjimas yra garbė. Šiuo metu mūsų tauta yra: vergaujanti ir kenčianti okupuotoje Lietuvoje, sunkiesiems darbams ištremta — Sibire ir laisva — išeivijoje. Todėl meilė, kova ir pasididžiavimas kitokius aspektus įgauna vergovėje, tremtyje ir laisvėje.

Vergo lietuvių noras, lyg to diego pavasarį, greičiau gauti oro, šviesos ir laisvės. Jo tautinė savisauga didi. Jo pasiryžimas lydi kudirkiską meilę ir vienybę. Jis nesididžiuoja nei kolchozais, nei užtvankomis, nei Maskvos lietuviškai kalbančia kinematografija. Jis gerai žino, kad tie tariami laimėjimai yra tikrai vergiška kasdienybė ir ruso noras užsitikrinti vergus amžiams. Pavergėjas leidžia gyvybę palaikyti pavergtajam. Išgama gis savo ponui maskolium perdėtai stengiasi girtis "laimėjimais". Šis savo išdavišką darbą nori uždengti tautiškuo skraiste. Lietuvišku žodžiu sten-giasi netikrą meilę, kovą ir pasididžiavimą parodyti išeivijai ir pasauliui.

Pigiajai tautai jiems kainuoja. Dainuoja ir šoka vergas lietuvis kruvina širdim. Niekartą yra priverstas rašyti ir niekinti tai, kas lietuvių širdžiai miela ir šventa. Baimė ir numestas trūkinys — kapeika dažnai yra akstinas jo "kultūriniam" laimėjimams. Tikrai reikės kada nors labai retai sieti jiems atsitoti.

Studijų Centrai yra reikalingi ne išeiviams, bet ateičiai, kad tomis studijomis galėtų naudotis tie, kurie turės atstatyti sugriautą Lietuvos dvasinį ir ekonominį gyvenimą. Tad atrankos turi būti tiksliausios mūsų spaudai per labai tankų sielą išsijotos. Bolševikinės propagandos kablūs gudrus ir pavojingas.

Tikrieji mūsų tautos turtai yra pogrindyje. Būkime tikri, kad nevienas šiandien žinomas okupuotoje Lietuvoje rašytojas kūrėjas turi paslėptas kūrybos, kurios negali parodyti nei broliui lietuviui namuose, nei išeiviniui pasaulyje. Laikas parodyti tikrąją teisybę, o kur tada slėpė akis, netikrų daiktų skelbėjai!

Sibiro lietuvis-tremtinys šaukte šaukiasi pasaulio sąžinės. Jo meilė savo tautai tokia didelė, koks didelis ir jo vargas. Jis nežino nei ideologinio, nei politinio susiskirstymo. Ten vienintelė partija, viena ideologija — tai lietuviybė. Tai tautiško idealas. Jo kultūrinė veikla — mažyčio lietuviška malda, sielvarto lietuviška dainelė ir troškimas sugrįžti, nors ir į vergaujančią tėviškę. Neviena parašyta knyga rankraštyje giliai paslėpta vergo bedalio lagamine. Kiek apsi-vylimo, kai daugeliui tenka grįžti atgal į Sibirą, nes jo tėvynė "TILTU" ir "MELNIKAICIU" respublika. Klysta tie, kurie rašo "pokario Lietuvą". Lietuva buvo nepriklausoma, dabar — okupuota, paversta Lietuva. Taip ją ir vadinkime. Nepataikaukime okupantui. Nepamirškime, žvirblis geradaris, naikindamas obels parazitus, nepamiršta ir ūkininko kviečių.

Visiškai kitokioje padėtyje yra laisvasis lietuvis išeivijoje. Jo problemos: išlikti lietuviu, nepamiršti tėvų kalbos ir rūpintis savo gimtosios bei tėvų žemės

gerovę. Gerovės šaltinis — laisva ir nepriklausoma Lietuvos valstybė. Tiems tikslams siekti daug ideologinių ir politinių organizacijų. Jos visos rūpinasi tautine kultūra ir kovoja dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Visame laisvajame pasaulyje, ypač Amerikoje, tatau ryšku. Čia didelės ir galingos bendrinės lietuvių organizacijos: Altas, Balfas, Lietuvių Bendruomenė. Gausūs patriotiniai laikraščiai bei knygų leidyklos. Tai vienintelė tvirtovė sveikam tikram lietuviškumui išlaikyti.

Parūpo maskoliškam komunistui ši mūsų tvirtovė. Jis tikėjimu, lietuvišku žodžiu, meile ir neva tėvynės ilgesio šūkliais prisidengęs, skverbiasi į mūsų tarpą. Ne meilės, ne tikėjimo ir lietuviškos kultūros nešėjas, bet piktas pavergėjas į mūsų duris beldžiasi. Budrumo, apdairumo ir ryžtingos kovos ginklų šiuo metu kiekvienas išeivis privalo. Sėja bolševikas piktą sėklą mūsų tarpe.

Štai, seniausias laikraštis VIE-NYBĖ, aprašinėja komunisto Bimbos rodytą filmą "Tiltas". Rašėva, kaip niekuo dėtas, giria ne tik tai jos technika, bet ir lygina maskolinę kinematografiją su amerikine. Ar ne sputnikai apsuko tau galvelę, "vg"? Kam

Pabaltiečių plaukymo pirmenybės

Rugpjūčio 16-17 d. Detroito vyko 1958 m. š. Amerikos Pabaltiečių plaukymo ir lauko teniso pirmenybės. Šios pirmenybės yra dalis JAV-ųjų Pabaltiečių Sporto Federacijos plačiai vykdomos varžybinės programos. PSF-jos nutarimu, šias varžybas teko vykdyti lietuviams. FASK-tas kaip atsakingas organas pavedė Vid. Vakarų Sporto Apygardai ir Detroito LSK Kovui pirmenybes praveisti.

Šiame straipsnyje duodame plaukymo varžybų apžvalgą. Lauko tenisą aprašys kitas mūsų bendradarbis. Plaukymo pirmenybės buvo prarastos vyrų ir moterų klasėse. Varžybos buvo grynai individualinio pobūdžio ir jokie taškai už laimėtas vietas paskiroms tautybėms nebuvo skaičiuojami. Ta proga tenka pa-

tuo pasitarnaujama?

"Dirvos" bendradarbis "vr" rašo, būk iš Lietuvos parašė: "turinys, kaip turinys, bet malonu girdėti, kai iš ekrano kalba lietuviškai".

Atsivežė Bimba vieną filmą, nori jį ir daugiau atsivežti. Šis vyrukas žino, kada laiką pasirinkti. Pasaulio Liet. Bendruomenės Seimo išvakarės, jubiliejiniai Lietuvos nepriklausomybės metai, Kudirkos, šv. Kazimiero sukaktis — tai geras laikas migdyti veikėjams ir visuomenei. Amerika apsisprendė žūtibū-tinei kovai su komunistiniu sli-binu; peržiūrėkime ir mes, kas negero, šalinkime. PLB Seimas turėtų aiškiai pasisakyti dėl besiskverbiančios po lietuviškumo priedanga komunistinės propa-gandos; nustatyti gaires lietuviškos kultūros ugdymui ir jo-sios stropiai saugojimui. Lietu-viškumu mes turime gyventi ir juo širdingai sielotis, bet lietu-viškumo priedanga neturime leis-ti niekam silpninti mūsų kovin-gumo, silpninti viltis išlaisvinti pavergtą Lietuvą. Privalome pa-sirinkti kelią tiesų, pagrįstą tau-tine meile, ryžtinga kova ir is-torine didybe. Amžinos atminties taurais Amerikos lietuvis Antanas Ollis nenukrypo nuo savo tėvų žemės meilės kelio, nenu-krypo senoji karta, privalome laikytis jų testamentinio paliki-mo. Semkimės ir praieities stip-rybės, šalin naujieji piktdieviai. Vienas, tautiškas pergalės, ke-pas!

stebėti, kad taškų skaičiavimas yra įvestinas, įsteigiant specialią pereinamąją dovaną nugalėtojui. Tas būtų paskatinimas kiekvie-nai tautybei sutraukti geriausias savo pajėgas, kas gerokai pakel-tų susidomėjimą varžybomis ir kartu jų sportinį lygį.

Nors plaukyme lietuviai vyra-vo, tačiau tenka pripažinti, kad iš mūsų pusės susidomėjimas šiomis varžybomis galėjo būti didesnis. Apgailestina, kad kai kurie sporto klubai netik kad ne-atsiuntė savo pakviestųjų narių į varžybas, bet net ir nesiteikė į pakvietimus atsakyti. Varžy-bose nesimėtė bene iškiliausio šių metų mūsų plaukiko Šalpu-ko iš New Yorko, taipogi šių metų jaunių meisterio Burdulo (To-ronto Aušra) bei B. Šimkutės (Detroito Kovas). Dėl susižeidi-

mo varžybose negalėjo dalyvauti ir kitas detroitietis Ruseckas.

Pirmenybėse dalyvavo 12 lie-tuvių ir 11 latvių plaukikų bei plaukikių. Lietuvius atstovavo šie plaukikai: G. Boreišis, A. Ma-tulis, B. Adomaitytė, I. Černiaus-kaitė, A. Špakauskaitė (visi De-troit Kovas); J. Butkevičius, J. Radvilavičius, V. Krikščionas (visi Chicago Jūros Skautų Tun-to Baltijos Jūra); M. Mazoliaus-kaitė, A. Gelažytė (abi Clevelan-do Žaibas); J. Giedraitis (Ha-miltono Kovas); D. Draugelytė (Chicago JS Vaiva).

Vyrų klasėje išsiskyrė detroi-tietis G. Boreišis, sekmingai ap-gynęs meisterio titulą 100 yd. laisvu st. Taipogi latviams atiteko ir vyrų 4x50 yd. laisvu st. estafetės laimėjimas.

Moterų klasėje visas rungtis laimėjo lietuvaitės. Clevelandie-tis M. Mazoliauskaitė pakartojo pernykštes savo pergalės 50 yd. ir 100 yd. laisvu st., pasiekdama abiejose rungtyse netik pirmen-ybių, bet ir š. Amerikos Liet. Sporto Sąjungos naujus rekor-dus: 50 yd. l. st. per 39.0 sek. (senas rekordas priklausė jai pa-čiai 40.4 sek. pasiektas 1957 m.) ir 100 yd. l. st. per 1:32.2 min. (senas rekordas priklausė B. Šimkutei (Detr. Kovas) 1:37.4 min., pasiektas 1957 m.). Detroi-tietė B. Adomaitytė pirmą kartą pasirodžiusi mūsų plaukikų tar-pe, turi gerų duomenų plaukimui krūtine. Bendrai palyginus mū-sų plaukikus su kitomis sporto šakomis reikia vertinti teigiamai. Gaila, kad ši puiki sporto šaka mūsų klubuose yra perma-žai kultivuojama, nežiūrint, kad sąlygos šiame krašte tam yra tikrai geros.

Pirmenybės vyko tvarkingai parengtame Gallagher baseine. Varžybų vadovas A. Matulis sa-vo pareigas atliko be prieikaštų. Varžybas prižiūrėjo oficialus AAU pareigūnas. Pakankamas skaičius teisėjų ir chronometrų (kas labai retai mūsų varžybose pasitaiko) laidavo pirmenybes praveisti sklandžiai ir tiksliai.

Visi pirmų vietų laimėtojai gavo skoningas dovanėles, kurias suaukojo Detroito lietuviai.

Žemiau duodame pirmų dviejų vietų techniškas pasekmes.*) — reiškia naują pirmenybių rekor-da.

Vyrų klasė. 100 yd. laisvu stiliu: A. Upatnieks (La) 1:01.8 min., J. Giedraitis (Li) 1:02.2 min.

100 yd. krūtine: G. Boreišis (Li) 1:20.9 min., J. Giedraitis (Li) 1:24.8 min.

100 yd. nugara: G. Boreišis (Li) 1:12.3 min., J. Erhards (La) 1:23.4 min.

440 yd. laisvu st.: G. Boreišis (Li) 5:55.4 min.**, J. Karpis (La) 6:04.0 min.

4x50 yd. laisvu st. estafetė: Latviai 1:52.0 min.**, Lietuviai

VINGIAI IR PERSPEKTYVOS

J. P. P.

JAV prestižas Jungt. Tautose po prez. Eisenhowerio kalbos pa-kilo, bet nukentėjo santykiai su Izraeliu. Mat, prezidentas, siūly-damas Vid. Rytams ūkinį pa-gerinimų programą, nepaminėjo Izraelio. Tel Avivo vyriausybė, laukdama už tai kompensacijos, paprasė padidinti ekonominę ir karinę pagalbą. Taip pat ji siekia išgauti iš JAV pasizadėjimą, kad toji gins Izraelį tiesioginės ar ne-tiesioginės agresijos atveju.

Molotovas kas mėnesį susitiki-nėjas su Maoctungu nuo to me-to, kai buvo ištremtas į Orut. Mongoliją. Paskutinis susitiki-mas, Peipingui pakvietus, buvęs prieš pat Chruščiovo susitikimą su Mao.

Neseniai vienas užsienio ko-respondentas Molotovą matęs ir Maskvoje. Stalinistų opozicija prieš Chruščiovą veikia organi-zuotai.

Raudonosios Kinijos priėmimo į Jungt. Tautas klausimas vėl karštėja. Rusai ruošiasi oficia-liai priėmimo pareikalauti atei-nančioje JT plenumo sesijoje. Tam, aišku, pasipriešins JAV, galbūt ir britai. Pastarieji nenor-ėti pritarti Amerikai, jos nu-sistatymas Anglijoje nėra popu-liarus, tačiau Macmillanui rei-kia JAV pagalbos Kipre ir kitur. Graikų teroristų EOKA pra-dėjo remti modifikuotą britų pla-ną dėl Kipro atėities. Priežastis: jie pajuto saloje per daug išga-lint komunistus.

Peipinge Chruščiovui iš Mao-cungo pasisekė išsiderėti, jog ginkluoto konflikto dėl Formo-zos atveju rusai neitų kariauti prieš JAV.

Tačiau, Izraeliui pradėjus žy-gi į Jordaną, Chruščiovas organi-zuotą antrą Korėją, siųsdamas "savanorius" ir gal net panau-dodamas raketinius ginklus.

Britų žvalgybos sluoksniai sa-ko, jog Chruščiovas stengsis išgyti Egipte bazes, kuriose ga-lėtų būti ruošiami "savanorių" daliniai.

Raudonoji Kinija pradėjo šiaur. Korėjos ir šiaur. Vietna-mo karinių jėgų integraciją su savomis. Abiejų satelitinių ka-riuomenių vadovybė, iki bala-liono imamai, sudaro kinų kari-ninkai.

(J. Radvilavičius, A. Matulis, G. Boreišis ir J. Giedraitis) — 1:52.8 min.

Moterų klasė, 50 yd. laisvu st.: M. Mazoliauskaitė (Li) 39.0 sek.**, S. Skabardis (La) 42.0 sek.

100 yd. laisvu st.: M. Mazo-liauskaitė (Li) 1:32.2 min.**, A. Kalins (La) 1:44.4 m.

50 yd. krūtine: B. Adomaity-tė (Li) 47.1 sek.**, I. Černiaus-kaitė (Li) 51.1 sek.

50 yd. nugara: A. Špakauskai-tė (Li) 51.7 sek., D. Draugelytė (Li) 53.0 sek. ab

Ar Tavo pažįstami
jau skaito
DIRVĄ?

BILJETUS FAUSTO OPEROS SPEKTAKLIUI CLEVELANDE RUGSĖJO MĖN. 13 D. 7:30 VAL. VAK.
Masonic Auditorium — 3615 Euclid Ave.

GALIMA UŽSAKYTI PASTU. UŽSAKYMUS SU PINIGAIS SIŪSKITE:
Nijolė Bartuškaitė, 1893 Rosalind Ave., E. Cleveland 12, Ohio.

Kainos: Main Floor \$6.00, \$5.00
Mezzanine \$6.00, \$5.00, \$4.00
Balcony \$5.00, \$4.00, \$3.00

Clevelande gyvenantieji bilietus gali gauti pas santaričius ir LIETUVIŲ PREKYBOS NAMUOSE
6933 SUPERIOR AVE.

PITTSBURGH, PA. operos bilietus platina p. Antanas Za-laduonis, 3718 Superior St., Homestead Park, Pa.
Telef.: HO 1-6041.

Skyriaus nariams

ELEONORAI IR PETRUI MITALAMS,

jų mylimai mamytėi ir uošvei Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

A. L. Tautinės Sąjungos
Philadelphijos Skyrius

TORONTO

ATSTOVAI I PLB SEIMĄ

Kaip matyti iš spaudos, pasi-ruošimai PLB Seimui baigti. Pa-skelbta PLB Seimo programa, atstovų sąrašai ir darbų tvarka. Pranešama, kad dalyvaus 19 lais-vojo pasaulio kraštų lietuvių at-stovai. Bus svarstomi svarbūs visame pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių kultūriniai, ekonominiai ir tautiniai reikalai. Tai yra la-bai svarbus gal ir pirmas tokio didelio masto lietuvių atstovų suvažiavimas.

Tačiau neatrodo, kad visose vietovėse tinkamai tam pasiruoš-ta. Perskaicius paskelbtus Kraš-tų Bendruomenių atstovų sąraš-šus negalima nutylėti dėl KLB atstovų ir jų mandato. Jau kuris laikas lietuviškoje spaudoje bu-vo keliamas dėl netikslingo Ka-nados Lietuvių Bendruomenės atstovų išrinkimo, nepravėdant visuotinu balsavimu, kaip kad buvo daroma JAV ir kitur, bet grupei Toronto bendruomenės vadovų tai atlikus, išsirenkant 11 atstovų iš Toronto ir vos 3 iš kitų vietovių.

Ne be reikalo didesnės KLB apylinkės pareiškė tuo reikalu protestus, reikalaujamos visuo-tinu rinkimų arba proporcingo visų vietovių atstovavimo. Atro-do, kad KLB vadovai to klausimo nenorėjo girdėti ir jokios eigos tiems teisėtiems reikalavimams nedavė. Atseit, darykite ką jūs norite, mes gi patys save išsirin-kę vistiek važiuojame. Buvo pra-šoma tuo reikalu pasisakyti spaudoje ir vadinamiesiems atsto-vams, bet niekas iš jų nedrįso paaiškinti.

Dabar gi, kada jau esame PLB Seimo išvakarėse ir pa-skelbtas pristatytas PLB Seimo Organizaciniam Komitetui KLB atstovų sąrašas, matome kokiais principais vadovaujasi KLB va-dovai ir atstovai be mandato.

Linkime atstovams iš Toronto neatstovauti visos Kanados, o Bendruomenės Valdybos pirmi-ninkui V. Meilui pateikti pasiū-lymus Seime, kaip atskirų kraš-tų bendruomenės galėtų bendra-darbiauti pagal Kanadoje išdirb-tą bendradarbiavimo principą.

Kanadietis

LN V-BOS POSĖDIS

Rugpjūčio 19 d. LN Valdyba turėjo savo eilinį posėdį, kuria-me aptarė eilę klausimų, susiju-sių su namų eksploatacija ir ad-ministravimu. Kartu tame pat posėdyje buvo paskirtas naujas administratorius Augustas Kap-tainis.

PASISEKUSI RINKLIAVA

Skautų "Židinio" pravesta rū-bų bei avalynės rinkliava Suval-kų trikampio lietuviams davė gražių rezultatų, apie 800 svarų rūbų bei avalynės.

Rūbai ir avalynė bus išsiun-čiami individualiais siuntinė-

liais, kas sudarys nemažą išlai-dų ir darbo. Vieno siuntinėlio 20 svarų pasiuntimas kainuos 4 dol.

Kiek teko patirti, Skautų "Ži-dinys" tam tikslui žada paskelbti piniginę rinkliavą.

Gražų pavyzdį parodė KLB Toronto Apylinkės Šalpos fondas, skirdamas 50 dol. kas suteikė galimybę pasiųsti 8 siuntinėlius.

M. A.

NEW YORK

BŪRELIS NEW YORKO
TAUTININKŲ SVEČIUOSE
PAS J. GINKŲ

Šios vasaros atostogos vie-niems jau užsibaigė, o kitiems baigėsi. Jos baigiasi ir lietuviš-koms visuomeninėms organiza-cijoms. Ponas Ginkus, tas visuo-meninio darbo "vargo pelė", už-baigęs savo poilsio dienas, anot jo, panoro aplaistyti Cape Cod žuvėdų "ašaromis".

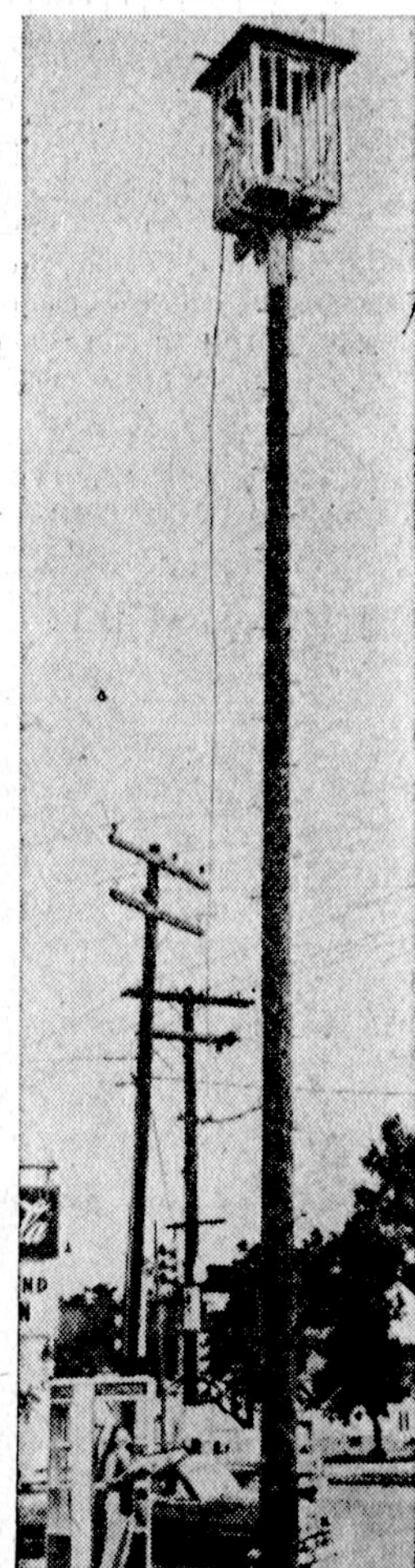
Būrelis visuomenininkų, malonioje aplinkoje, dalinosi vasaros įspūdžiais ir kalbėjosi ateinan-čio visuomeninio darbo reikalais. Pokalbiui šeiminko pavesti, va-dovavo: pirmojo ir vienuolikt-ojo LTS skyr. pirmininkai Stasys GUDAS ir Vytautas ABRAITIS. Buvo aptartas LTS New York Apygardos organizavimo reika-las.

Apygarda turėtų sudaryti abu New York skyriai, Woterbuty, Philadelphia, Elizabeth ir New-ark. Tatai padėtų aktyvesniai ir sėkmingesniai tautinės veiklos talkai ir bendrinių reikalų vie-ningas sprendimui. Taip pat, tartasi amžinos atminties Anta-no OLIO paminėjimo iškilmin-gos akademijos, su rim-ta muzikine dalimi, organizavi-mo klausimais. Kiek ilgiau susto-ta tautinės spaudos ir kitais rei-kalais.

Pokalbyje aktyviai dalyvavo: p.p. Senikas, Nemickas, Alksni-nis, Sodaitis, Penikas, Ulėnas, Sirusas.

Naujausios Paryžiaus mados šio rudens madų parodai.

Indianapoly tūlas M. R. Kirby nori sumušti pasaulinį stulpelį sėdėjimo rekordą. Stulpas yra 71 pėdos aukščio.